

Déli Hírlap

A bánsági magyarság naplappja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRÉ
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontali törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Doa. No. 934/1938.) Telefon: 23-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Az elfelejtett ember

A mai ember szeret dicsekedni azzal, hogy a mostani haladás betetőzte a civilizáció művét. Szeret dicsekedni azzal is, hogy a legújabb haladás leigázta a természetet. Ez azonban a leggősebb önámítás, mert nem ismerjük a végtelen összes törvényeit, csak tudatára ébredtünk a bennünket körülvevő nagy ismeretlenség néhány részjelenségének. Éppen ezért ne tévesszen bennünket meg, hogy ráébredtünk sok mindenre, amiről azelőtt még csak álmodni is mérészség lett volna. Tény, hogy óriási fejlődést mutat az orvostudomány, pszichológia, biológia, beláthatatlan ismeretterületeket hódított meg a csillagászat, földtan és fizika. Tény, hogy elméletileg már nem mosolyoghatunk azon a terven, amikor egyszer majd repülőgéppel vagy még csodálatosabb eszközök segítségével eljutunk a Holdra. Egyelőre azonban még mindig az a való tény, hogy a Földön járunk, mint eddig, vagy legfeljebb eljutunk a sztratoszférába, amely azonban még mindig öreg bolygónkhoz tartozó légpálya és belüli esik a Föld vonzási területén. Egyelőre tehát még itthon vagyunk és végtelen messziségben vannak tőlünk a nagy világegyetem légi országutai.

Mindenestre nagy dolog ilyesmikről még csak álmodni is, felemelő tudat, hogy vannak már gépeink, amelyek soha nem sejtett gyorsasággal repülnek a levegőben, rohannak a földön, vagy szelk a végtelen tengerek hullámain. Rohannak velünk, visznek bennünket ezek a csodálatos szállító eszközök, s gyorsaságuk folytán kicsiny lesz számunkra ez az egész földi világ, a melyet hajdan oly mérhetetlen nagyknak és titokzatosnak találtunk. Csak egy nagy baj van és pedig az, hogy mióta az élet is leutánozta és magává tette a gépek ütemét, bizony kicsinyek lettünk mi önmagunk is, emberek. Emberek, akik nem járunk, hanem rohanunk, kattogunk mint az őrlő motor, míg egyszerre szétrobbanunk szív-szélhűdés, agyguta, vagy idegtéptettség következtében. Mi történt velünk? Elgépiesedtünk, nincsen belső életünk. Bizony nincsen, de anynyira sietünk, hogy még ezt sem vettük észre.

Mi nem is igen érünk rá, hogy tanulmányozzuk önmagunkat, de a filozófusok már szeliden megállapították, hogy a gépies haladás bármilyen gyors és nagyszerű is, nem ér fel a legcsekélyebb belső haladással. Próbáljuk csak szembeállítani a mai embert eltűnt más idők emberével, csakhamar meggyőződünk róla, melyik a súlyosabb, az értékesebb. A reneszansz embere is dolgozott, még pedig nem keveset. Sokirányu volt a munkája, érdeklődése és mégis tömőntelen élményt, örömet, szépséget tudott az életbe betölteni. A biedermeier-ember meg éppen nem sietett, talál inkább lusta volt kissé és mégis felejthetetlen szépet alkotott, anyyi szív és lélek volt élete legapróbb mozzanatában is. Miért volt az elmúlt idők embereinek munkája mindenek ellenére mélyebb, nagyobb és nemesebb? Mert belső öröm hatotta át életüket.

A mai ember elgépiesedett ebben a rohamban, mely lényegileg pusztán az anyagi, gyakorlati kielégüléseket keresi. A mai emberben kiszikkadtak a magasabb nemesebb érdeklődések, mechanizáltak a gondfeleltető szórakozásai is. Becsukottan szendereg az a rengeteg jó könyv, amelyek elmélkedésre, nemes elmélyedésre készítettek. Olvasmányunk nagyobb részben a detektív- és más könnyűsúlyu zsongító regény, ha nem éppen a rómi-kő foglalta le a sivár érdeklődésünket. Sivárak az otthon falai is, egyre ritkábban mosolyog le róluk a kép, lassanként eltűnődednek a művészet faragott remekei is, az ujjfajta Sachlicheit lesz urra az egész lakásban. Ez a mai ember, aki szakadatlanul üzötten rohan az éle-

ten át, akinek sohasem akad egy percnyi ráérő ideje sem, hogy a lét szebb, nemesebb dolgaival foglalkozzék.

Ime az önmagáról megfeledezett ember a legtökéletesebb civilizáció közepén. Ime a modern ember, a gépesített agyvelejtő ember, aki még bölcsnek hitte magát az ő együgyűségében, mikor kizárólag az élet praktikus céljait hajszolta. De hogy ez így nem mehet tovább, azt az idők változást sürgető forrongása mindjobban iga-

zolja. A történelem ítélőszava mondja, hogy most már elég. És visszaköveteli az elfelejtett embert. Az embert, aki a képzeletre, intelligenciára és bátorságra egyaránt hivatott. Követeli azt az új embertípust, amely a legszelebb értelemben számított köznek dolgozik, szíve nemes és nagy gondolatok számára ismét nyitva és nem vak szolgálja a civilizációnak, hanem annak bölcs és felszabadult ura

Flanour

Antonescu államvezető

Jöttem, hogy mindenkinek megadjam a jogot és szabadságot!

Minden bomlasztási kísérletet könyörtelenül elfojtanak. — A miniszterelnök kiáltványa Románia lakosságához

Hazaküldik a mozgósítottak egy részét

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok miniszterelnök államvezető a következő kiáltványt intézte az ország népéhez:

„Az ország egyes részeiben és különösképpen a fővárosban egyes anarchisztikus jellegű bomlasztást célzó mozgalmak észlelhetők.

Teljes szabadságot nyújtottam és adtam a népnek. Tettem ezt abból az elgondolásból és abban a hitben, hogy ez a szabadság az állam felemelkedésének és üdvének javára szolgál.

De megállapítom és kijelentem, hogy aki itt romboló célzatu anarchiát kívánna megteremteni, vagy megkísérélni: azt a nép első számú ellenségének nyilvánítom.

Antonescu tábornok nem fenyeget senkit, de nem hajlandó adott esetben senkit sem kimélni.

Jöttem: hogy mindenkinek megadjam a jogot és szabadságot, jöttem, hogy módot nyújthassak mindenkinek, hadd találhassa meg mindenki emberi módon a megélhetését.

Ezzel szemben azonban elhatároztam, hogy e kiáltványom előjárójában említett

rendellenességeket és az azokra irányuló kísérleteket megszüntetnem és feltétlen megakadályozom bárki kövesse is el és bárholon származzék.

Fel fogom építeni az államot és ezt az építő munkát az alapkövek lehelyezésénél kezdem meg. Az állam alapja a földet művelő munkásnép, valamint a városi munkásnép: a tisztviselők és a munkások lesznek. Ezekből ered majd és innen indul ki az a nagy szervező munka, amely az állam jövődől ellenállási erejét és termelőképességét alkotja. Innen merítjük és szervezzük majd meg a jövő számára egészséges nemzeti termelő hatalmak kitinőségeit és a holnap államának vezetőit. Am, hogy ezt a szent kötelességemet a néppel és a történelemmel szemben teljesíthessem:

nyugalomra és rendre van szükségem.

Adjatok nekem ehhez időt és adjátok a feyelemérzésüket.

Ezért mindenkiel közlöm, hogy

feltétlenül meg kell teremtenünk a rendet.

Ezt mindenki, bárki legyen is, tudomásul kell vegye, mert ha nem lesz rend az országban és nem látunk nyomban munkához, ha erőnket nem szervezzük meg a nagy nemzeti összefogás, ellenállás és felemelkedés jegyében,

az állam függetlensége és szabadsága van veszélyeztetve.

Hogy ezt a célt elérhessük, csak egyetlen vezető és irányító köz lehetséges, amely az átalakítást elvégezze. Egyetlen akarát, egyetlen teremtő és építő erő, amely az összes eddig elmulasztott teremtő és komoly erőket a nép érdekében összefogja.

Senki ne kísérelje meg tehát, hogy rendelkezésekkel erőnket és munkánkat gyengítse.

Atyai gondoskodással és szülői szeretettel kívánok gondoskodni arról, amennyire csak módomban áll, hogy a jelenlegi súlyos helyzetben a hiányokat pótoljam, a fájdalmakat enyhíthessem és a szükségleteket kielégíthessem.

Ugyanakkor azonban a legteljesebb szigorral járok el azok ellen és a legelősebb eljárásokat alkalmazom azok felé, akik utolsó halálós csapást akarnának mérni a bomlasztásra irányuló ténykedéseikkel az államra.

Az anarchiát, a bomlasztási vágyat és a megaláztatottságunk felé vezető utat meg akarom és meg fogom szüntetni.

Bucuresti, 1940. szeptember 11.

Antonescu Ion
 tábornok-miniszterelnök
 Államvezető

Elegendő élelmiszerral és tűzifával látják el a lakosságot

Antonescu Ion tábornok, miniszterelnök, az állam vezetőjének rendelkezése a miniszterelnökség a városok és falvaknak egyes fontos élelmiszerral és fával való ellátására vonatkozólag a következő hivatalos közleményt adta ki:

1. Megfelelő rendszabályokat léptettem életbe, hogy a lakosságot mindenütt megfelelő mennyiségű sóval, petróleummal és olajjal lássuk el.

2. Bucurestii egész területén megfelelő mennyiségű kenyéret bocsátanak a közönség rendelkezésére és híftől kezdve több ilyen kenyérközpontot szerveznek meg.

3. Megfelelő teherautóforgalmat szerveznek meg, — miután a teherautók a kiürítések befejeztével rendelkezésre fognak állani, — hogy Bucurestii kellő mennyiségű fával láthassák el, ahol a különböző raktárakban a szükségelt mennyiségben állhas-

son a famennyiség a vásárló közönség rendelkezésére.

4. A jelenlegi búza és tengeri raktárak készletét kiegészítik és újabb ilyen raktárhelyiségeket állítanak fel.

5. Azokra a területekre, ahol ennek szüksége mutatkozik, nyomban megfelelő mennyiségű tengeri szállítanak.

6. A legnagyobb erővel és a legkérelhetetlenebb szigorral akadályozzák meg az ilyen élelmiszer, vagy felkészületeknek tűzérkedés céljából történő felhasználását.

Bucuresti, 1940. szeptember 11.

ANTONESCU ION
tábornok, miniszterelnök
államvezető

Részleges leszerelés, mérséklék a rekvirálást

Antonescu Ion tábornok miniszterelnök, az állam vezetője rendelkezése a miniszterelnökség a következő hivatalos jelentést tette közzé:

„A hadsereg részleges leszerelését és a rekvirálásokat csak a legszükségesebb mértékre történő mérséklését elrendelik.

A kiürítéssel kapcsolatos tevékenységek szempontjából még szükség van a különböző közlekedési eszközökre, amelyekkel az állami intézmények és a menekültek vagyontárgyait szállítják.

A leszerelés és a rekvirálások lemerésére ezekkel a kérdésekkel áll összefüggésben. Mindenki várja tehát be nyugalommal a legközelebb erre vonatkozólag kibocsátásra kerülő rendelkezéseket, hogy azután hazatérve mindenki megkezdhesse erős, hazafias akaráttal és odaadó munkával a teendőit. A hatóságok a helyszínen fogják az összes kiadandó rendelkezések végrehajtását és a munkák azonnali megkezdését ellenőrizni.”

Bucuresti, 1940. szeptember 11.

ANTONESCU ION
tábornok, miniszterelnök
államvezető

MEGALAKULT A VAGYONREVIZIÓS BIZOTTSÁG

Bucurestiből hivatalosan jelentik: Az állami méltóságok tíz éven belüli miniszterelnökök, államtitkárok és vezértitkárok vagyonának felülvizsgálására kiküldött bizottság a szeptember 7-én kiadott 3077. számú rendelettelvény alapján nem dr. Gh. Lupu semmitörvényi főnök vezetésével alakul meg, hanem a kinevezett bizottság végleges névsora a következő: A vagyonellenőrző bizottság elnöke: C. Maeri, a legfelsőbb semmitörvényi tanácselnöke, tagjai: Eugen Banescu, V. Coistescu és C. Chisanu semmitörvényi tanácsbírák.

A hivatalos lap holnapi száma közli az erre vonatkozó és a bizottság működésével kapcsolatos rendelkezéseket.

A bizottság, amely a vagyonellenőrzést végzi, külön esküt tesz, melynek most megállapított szövege a következő:

„Esküszöm, hogy ezt a reám bízott különleges feladatot kötelességszerűleg, becsületesen és minden részrehajlás nélkül végzem el. Isten engem úgy segítjen.”

Antonescu Ion
tábornok miniszterelnök
államvezető

NEM BOCSÁTANAK EL TISZTVISELŐKET

A miniszterelnökség Antonescu Ion tábornok, miniszterelnök, az állam vezetője rendelkezése a következő hivatalos közlést adta ki:

„Hivatalosan felhívjuk az ország közönségét, hogy ne adjon hitelt rosszakarattal és nyilvánvaló rosszindulatú célzattal terjesztett különböző híreszteléseknek. Így nem igaz az a tendenciózusan terjesztett híresztelés, mintha nagyobb arányú köztisztviselői elbocsátások következzenek be. Tény az, hogy az állam gépezetét egyszerűsíteni fogjuk, ugyanakkor biztosítunk minden idevágó egzisztenciát és mindezt akkor tesszük, amikor az államreformokat már teljes mértékben keresztül visszük.

Akor sem fogunk senkit az uccára dobni. Antonescu tábornok mindenkit védelme alá akar helyezni, nem pedig bárkinek is ártalmára lenni.

Bucuresti, 1940. szeptember 11.

ANTONESCU ION
tábornok, miniszterelnök
államvezető

KÖZSZOLGÁLATBAN LEVŐK ESKÜMINTÁJA

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok miniszterelnök, államvezető a következő törvényrendeletet bocsátotta ki:

1. szakasz. Minden polgári és katonai köztisztviselő, vagy bármilyen alkalmazott, aki a köz szolgálatával áll összeköttetésben és esküt köteles tenni, a következő szöveg szerint esküszik:

„Hűséget esküszöm a román nemzetnek, a királynak és a román államnak. Hűséget és feltétlen fegyelmet esküszöm az államvezetőnek. Esküszöm, hogy a rend megőrzője és fenntartója maradok és a hivatalos titkot megőrzöm; esküszöm, hogy a kiadott rendelkezéseket pontosan és minden késedelem nélkül feltétlenül végrehajtom és esküszöm, hogy minden ténykedésemben a legteljesebb becsületességgel járok el. Isten engem úgy segítjen!”

A KÖZPONTI CENZURAHIVATAL ÚJ FŐNÖKE

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok miniszterelnök, államvezető a multban kiadott különböző rendelkezéseket, melyek a köztisztviselők elmozdíthatatlanságát felfüggesztette, állásainak állandóságát is megszüntette, va-

lamint különböző újabb fegyelmi rendelkezéseket kezdeményezett, a mai nappal megszüntette és elrendelte, hogy a jelenlegi fegyelmi eljárások és azok végrehajtási módját átalakítsák. Addig a meglévő fegyelmi eljárások módzatai hatályon kívül maradnak.

Bucurestiből jelentik: Ion Antonescu tábornok miniszterelnök, államvezető a központi cenzurahivatal főnökévé Chirila Eugen dr. ifjovi ügyvédet nevezte ki.

A PÁRISI ROMÁN KOLONIA ÜNNEPLI I. MIHAI KIRÁLYT

Párisból jelentik: A párisi görögkeleti templomban ünnepélyes hálaadó istentiszteletet tartottak I. Mihai király trónralépése alkalmából. Hatalmas diáksereg vett részt az egyházi szertartáson Gheorghiu Ion, a keresztény legionarista diákok szövetsége elnökének vezetése alatt. Ionescu Teofil esperes nagy beszédben emlékezett meg a Romániában diadalra jutott nacionalista és legionista rendszerről. Majd megemlékezett a legionista mozgalom vértanúiról. A szertartás a román himnusz eléneklésével ért véget.

FIGYELEM A FALVAKRA!

Bucurestiből jelentik: Pamfil Seicaru írja a Curentulban: „A jelenlegi körülmények között nem volt még egy kormány, amelynek annyi problémával kellett volna megküdenie, amelyet annyi aggodalom töltött volna el, mint a mai kormányt. Rossz mezőgazdasági év, az állami adminisztráció szétdarabolása, a nemzeti terület negyven százalékkal való csökkenése ellen

csak a nemzet egyetemes erőfeszítése csak a legerősebb, egységes akarat adhat mentőget.

Legyen bátorságunk, hogy tisztán lássuk a szerencsétlenség méreteit, mert csak a helyzet megértése mozgósíthatja a megmentő akaratot. A megmentést elsősorban is önmagunkban találhatjuk.

De figyelem a falvakra is!

A parasztok keserű szívvvel térnek haza ezredeiktől, a megalázás legmélyebb szenvedésével. Figyelem a falvakra!”

Lángtenger borítja el London egy részét

A legfontosabb dokkók elpusztultak. Óriási élelmiszerraktárak hevernek romokban. Az angol repülők Berlin belső negyedét bombázták

A német repülők megfizetnek az angolok légi kalózkodásáért

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Stockholmból jelentik: Hivatalos közlés szerint a Themse torkolatának közelében álló dokkokat teljesen szétrombolták és a hatóságok kénytelenek ezeket sorsukra hagyni,

illetve a tűz további oltását beszüntetni. A mentési munkálatok főleg arra irányulnak, hogy a Themse északi partján lévő legmodernebb berendezéseket biztonságba helyezték és a Viktória és Albert dokkokban elhelyezett nagymennyiségű árukat elszállították. Itt különösen sok olyan gabonamű volt elhelyezve, amelyeknek eredeti raktárai már előbb elpusztultak.

A dokkok környékén levő néhány ucca lángokban áll

és itt is nagymennyiségű elsőrendű közszükségleti cikk van felhalmozva. A hatalmas tüzeket önkéntes csapatok igyekeznek eloltani és megpróbálják menteni, ami még menthető. Ugyanakkor ennek a svéd lapnak a tudósítója jelenti még, hogy a nyugatindiai és a kereskedelmi dokk, valamint a háború folytatásához szükséges ipari berendezések épületeinek közelében óriási aranyú tüzek tombolnak.

A bromley-i gázgyárban újabb tüzfészeket fedeztek fel. Ezenkívül a londoni kikötőktől délre fekvő wadding gyárakban, amelyek szintén fontos szerepet töltenek be a háborús iparban, óriási tűz támadt.

A THEMSE MINDKÉT PARTJA LÁNGOKBAN ÁLL

Londonból jelentik: Szerdán újabb nagy bombatámadások folytak London ellen.

A Themse mindkét partja lángokban áll. Hatalmas dokkók és raktárházak mentek tönkre, amelyekben búza, liszt és más elsőrendű szűkségleti cikkek állanak felhalmozva. A Westing Commercial Corporation és Tromley élelmiszer és textil nagygyedei

romokban hevernek.

London külső negyedeiben a szakértők megállapítása szerint azért voltak különösképpen nagyok a bombázás okozta károk, mert ott a régi házak ezrei épültek fából és feltétlenül a pusztulásnak vannak kitéve.

Stockholmból jelenti a DNB: A Göteborg Morgenpost című svéd lap londoni tudósítója jelenti, hogy az angol főváros vállalatának nagy része az állandó légítámadások miatt működését kénytelen volt beszüntetni.

KIÜRITIK LONDONT

Newyorkból jelentik: A Newyork Post cikkei munkatársa, Pratt, azt írja lapjában, hogy az angol főváros polgári lakosságának kiürítésével kell számolni.

Az angol főváros nem szenvedett még sokat a német légítámadások következtében, de számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy a német légihaderő az elkövetkező hetek során még erősebben fog fellépni.

Az amerikai közvéleménynek — írja Pratt cikkében — nemcsak azt kell tekintetbe venni, hogy London Anglia fővárosa, hanem azt is, hogy London az angol világbirodalom nagyobb ipai központja. Amennyiben a német légi haderőne

sikerül a londoni ipartelepeket összerombolni, úgy Anglia ellenállóképessége nagy mértékben lecsökkenne. Ebben az esetben London nem lehetne az angol világbirodalom közigazgatásának legfontosabb ütbőre sem. London nyolc milliányi lakosának az evakuálása nem lenne könnyű feladat, mert igénybe venné Anglia valamennyi országútját és a menekülők ellátásáról is az államnak kellene gondoskodni.

ELPUSZTULT AZ ANGOL FŐVÁROS NAGY GAZGYÁRA

Berlinből jeentik: A szeptember 10-re virradó London elleni légi támadás eredményéről írva, a berlini lapok megállapítják, hogy a lehelott bombák megrongálták a nagy élelmiszer raktárakat és több gazgyárat. A támadás eredményeképpen számos család, amelyek konyháikban gázt használnak, nem tudnak főzni. Néhány londoni lap kénytelen volt megjelenését beszüntetni, mert technikai személyzete a nap nagy részét óvóhelyeken töltötte.

Washingtonból jelentik: Az amerikai Vörös Kereszt 500 ezer ruhát küldött a légitámadás következtében hajléktalanul maradt londoni lakosság felségélyezésére és felajánlotta, hogy tízezer sebesült részére gyógyszereket is küld.

ANGOL JELENTÉS LONDON BOMBÁZÁSÁRÓL

Londonból jelentik: Az angol légügyminisztérium és a belső biztonság szervezésével megbízott minisztérium arról számol be, hogy kedd-estől szardára virradó éjszaka ellenséges repülőgépek újabb támadást intéztek London ellen és bombázták a fővárost. A Londont környező kisebb elővárosokra is dobtak bombákat. A Themse mellett fekvő raktárakban és ipari telepeken tűz keletkezett és az elővárosokban is sok kárt okoztak a német repülők. Az újabb bombázásról szóló jelentések most arról számolnak be, hogy az emberáldozatok száma most jóval kevesebb volt, mint az előző éjszaka. A német repülők Wallis ellen, a Bristol csatorna ellen, továbbá Anglia nyugati és keleti partjai ellen intéztek támadásokat.

A NÉMET HADSEREG BÁRMIKOR ÁTKELHET A CSATORNÁN

Berlinből jelenti a DNB: Katonai megfigyelők állítása szerint a messzehordó parti ágyúk olyan hatásos munkát végeztek, hogy Anglia ma már nem tekinthető szigetországnak,

mert a német szárazföldi hadsereg bármikor átkelhet a La Manche csatornán. A megfigyelők szerint a német messzehordó ágyúk első munkája nem volt még pontos, de a második, vagy a harmadik sortüznel tökéletes eredményt értek el és a robbanások színhelyén nagy pusztítást okoz-

A légi kalózkodás nem marad büntetlenül

Londonból jelentik: A Stefani-ügynökség diplomáciai szerkesztője azt írja, hogy a brit kormánynak több okból is tartózkodnia kellett volna attól, hogy légi erőt Németországban kalózkodásra kényszerítse, főleg ami Berlint illeti. Az első ok az, hogy a nemzetközi szokások megsértésére Angliára a történelem előtt

rendkívül súlyos felelősség hárul

és ez igazolja a németek esetleges megtorlását. A londoni kormánynak ezenkívül tekintetbe kellett volna vennie, hogy a brit légierő gépeinek száma kevesebb a németnél és így

nincsen abban a helyzetben, hogy a német megtorlást kivédje.

Másrészt Anglia érdekében áll megvédelmezni a légi háborúnak azt az elvét, hogy a támadások kizárólag katonai célpontok ellen történjenek és a polgári lakosok életét kímélik. Ha ezt szem előtt tartották volna, úgy London bombázására nem kerül sor. Közismert tény ezenkívül, hogy a londoni házaknak jelentős része fából épült és így könnyen kigyullad, végül a német repülőknél hogy Londonba érjenek, a francia partokról csak egészen kis távolságot kell megtenniük, míg

a brit gépek Berlinig négyezer, sőt ötször ilyen hosszú utat kénytelenek berepülni. A Churchill-kormány ezeket az ésszerű elgondolásokat nem vette figyelembe. Négy hónapi türelmet után Németország kénytelen volt megtorlással élni és az angol városokat, főleg pedig Londont bombázni. A felelősség azonban csakis a brit vezetőket terhelheti. Anglia, amely állandóan azon volt, hogy a tengelyt bekerítse, számos hibát követett el, ezek közül azonban a német polgári lakóházak ellen intézett kalóztámadások csak a kevésbé súlyosak közé tartoznak.

Ami ezeket a légi kalózkodásokat illeti, Olaszországnak is van még számolni valója Angliával.

REMÉNYSUGÁR

amely az emberek ezreit a gazdagság útjára vezette: AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Vásároljon sorsjegyet és ön is gazdag ember lesz

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK szeptember 15-iki havli sorozatának húzása alkalmával 35.717 nyeresemény körül szétosztásra.

A főbb nyeresemények a következők:

1	a	2.000.000
3	a	1.000.000
6	a	500.000
15	a	200.000
42	a	100.000

Húzás szeptember 15-én

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

tak. Az angol partok ágyúzását nappal folytatják és éjszaka mindig beszüntetik a tüzelést. Az angolok abban bíznak, hogy hajóhadukkal megtudják védelmezni a partokat a német messzehordó ágyúk eredményes munkája azonban ezt a védekezést megghiúsította.

MUZEUMOT, KÓRHÁZAT ÉS MŰEMLEKET BOMBÁZTAK AZ ANGOLOK BERLINBEN

Berlinből jelentik: Az elmúlt éjszaka az angol gépek Északnyugat-Németországon át Berlin fölé érkeztek és bombákat dobtak lakóházakra és a kereskedelmi negyedekre. Megrongálták a nemesk nemzeti, hanem nemzetközi viszonylatban nagyértékű német mérnök-egyesület székházát, amely az összes diákoknak és technikusoknak otthona, a Brandenburi kapu mellett levő szépművészeti muzeumot és művészházát, bombázták a Pariser Platz környékét, valamint a hatalmas arányú Hedvig kórházat.

Az utolsó éjszakan végrehajtott angol támadások nyíltan mutatják, hogy az angol hadvezetőség óhajja és parancsa szerint nem a katonai célpontok a lényegesek, hanem a birodalom szíve: a német főváros polgári lakossága. A kedd-estől szardára virradó éjszaka teljesen világos volt, így tehát könnyen látható volt, hol vannak a katonai célpontok, mégis kizárólag olyan negyedeket bombázták, amelyek teljeséggel távolosnak minden katonai objektumtól.

Berlinből jelentik: Az elmúlt éjszaka nyolc óra 30 percen át tartó légi riadó reggel 3 óra 43 perckor ért véget.

SVÁJC NEM FOGADJA EL AZ ANGOL BIZTOSÍTÉKOKAT

Berlinből jelentik: A Stefani ügynökség jelenti: A svájci sajtóban politikai körök kétkedve fogadták azokat a londoni biztosítékokat, amelyek szerint az angol légi haderő a jövőben tiszteletben tartja Svájc légiterét. A lapok azt írják, hogy Svájc nem elégedhet meg a fogadkozással, csak abban az esetben, ha azokat tettekkel fogják igazolni.

GYUJTÓ CELLULOID LEMEZEKKEL OPERÁLNAK AZ ANGOLOK

Berlinből jelenti a DNB: Hivatalos helyen rámutatnak arra, hogy

az angol légierő új harci eszközt kezdett használni.

Augusztus 11-től kezdődően az angol repülők Németország feletti éjszakai repülésük alkalmával számos, ötször öt centiméteres celluloidból készült gyűlékony laposkát dobtak le. Ennek közepén nyílás van, amelybe a tulajdonképpeni gyűlékony anyag van elhelyezve. A lemezek az oxigén behatása következtében a napon meggyulladnak és 1 méteres lángot vetnek, amelytől a közeliükben lévő tárgyak tüzet fognak. Szükségtelen rámutatni arra, hangsúlyozzák német felelős körökben, hogy ezeket a lemezeket nagyon nehéz felhasználni arra, hogy általuk katonai berendezéseket gyűjtsanak fel. Nyilvánvaló tehát, hogy

ezt a harciszközt azzal a szándékkal alkalmazták, hogy ezáltal olyan célpontokat tegyenek tönk्रे, amelyekre a brit repülők sajnálták bombáikat ledobni.

Ezek tanyák, gabonaraktárak, erdők stb.

Hasonló celluloid-lemezeket több alkalommal rendkívül nagy mennyiségben dobtak német területre. Az illetékes elhárító szervek minden képességüket latba vetették, hogy az által keletkezett veszedelmet elhárítsák. Ennek ellenére gabonaraktárak és néhány kisebb erdőszeg kigyulladtak.

Több személy, aki az utcán talált celluloidlapot gyanúlanul felvette és zsebre tette, súlyos sérülést szenvedett, mert a lemez később meggyulladt.

A London elleni bombatámadás az ilyen harci modernnak a megtorlása is — fejezi be a hivatalos nyilatkozat.

A 96. OLASZ HADIJELENTÉS

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség közli az olasz nagyvezérkar 96. számú jelentését. Az olasz légiflotta több támadást intézett a sollumi és sidibarrani körzetek ellen, Matruhnál pedig lebombázta az ellenséges csapatokat és tréningtagokat. Az ellenség jelentős károkat szenvedett. Két ellenséges vadászgépet egy légiküzdőlemben lelőtünk. Másik két repülőgépet súlyosan megsérült. Két olasz gép nem tért vissza állomáshelyére. A bombázás 13 halott és 21 sebesült áldozatot követelt. Az egyik ellenséges repülőgép a tengerbe zuhant. Kelet-Afrikában az angol repülőgépek bombázták Kassalát, miközben egyik vadászgépünk lelőtt egy ellenséges gépet.

Képek

a megszállt Hollandiából

A bicikli-folyam. Hágában csak az angol bombák tettek kárt. — „Pax vobis”
Még felfedezetlen világ...

Attól a perctől fogva, hogy a német csapatok Hollandia területére léptek, a holland határokat a szomszéd országok felé lezárták. Se ki, se be nem mehettek senki. Még a sajtó kiküldött tudósítói, riporterei, filmfelvévők, vagy kéjútazó idegenek sem léphettek be a megszállt területre. A Pesti Hírlap egyik munkatársa véletlen szerencsés körülmények közepette, egy berlini minisztériumi úr társaságában, mégis be tudott jutni Hollandiába. Színes, változatos képet adott a megszállt Hollandiáról. Ezekből a képekből adunk egyet-kettőt.

A németmegszállta Hollandia még meglehetősen felfedezetlen világ.

Hágában, Hollandia fővárosában már közvetlen hálokocsioszokottetés van Berlinből, a változatlanul bőséges holland reggelinél azonban csupa német egyenruha feszül, polgári utas, különösen nő, véletlenül se akad a holland területre átlépők között.

A BICIKLIZÓ ORSZÁG

Kora délelőtt, a pályaudvar színtjének alacsonyágában áll meg a kényelmes vonat a holland fővárosban s a berlini dübörgő-zavargó élet után rögtön feltűnik Hága pihentető csendje, lassú tempója, szinte vidékies nyugalma, amelybe csak a vasszürkére festett német katonai autók s éppen front-könyvtárakat szállító autobuszok hoznak igazi német iramot — egyébként csak a biciklik kifogyhatatlan áradata karikázik mellettünk, előttünk, mögöttünk, mint örölmozgó folyam, amelynek se vége,

MA PREMIER A

CAPITOL-ban

A zöld

császár

Ufa-Film
Gustav Dießl
René Deltgen, Carolia
Höhn, Ellen Bang, Hilde
Hildebrand, Paul Westermeyer,
Hans Leibelt
Aribert Wäscher

APOLLO Ördög és fruska

Egy film tele szentimentális és drámai cselekménnyel. A főszerepekben: Priscilla, Rosemary és Lola Lane, Gale Page, John Grafield. — Rendezte: Kertész Mihály

se hossza, hiszen a statisztika szerint minden negyedik emberre jut itt bicikli.

TEA A HOTEL DES IUDES-BAN

A szálloda, ahol az idegen még valamire való szobát kaphat a Hotel des Indes. Puhán kényelmes, a pihenni vágyókat a kényelem ezernyi raffiniált módzataival kecsgeteti. Nemrég még itt volt megszállva India leggazdagabb rádzsája. A hat órai teán ezernyi, színes, hadonászó, zavaros embergomolyag a szálloda hallja, ahol a világ minden nációját képviseli egy-egy ember. Látnok ott Indiából jött tiltványest, szumátrai üzletembert, néger boxolót, kínai gyapotgyárost, a yankeelnek egész asztaltársasága, tízes szemű arab házaspárt és a jó Isten tudja, miféle más nemzetségeket még. Az öt-napos háború alatt történelmi nevezetességre is tett szert:

ide internálták a német követség tagjait és egész személyzetét, valamint háromszáz embert, követtől elkezdve az utolsó takarítónőig

s a nagy zürzavarban két napon át szinte ellátásukról is elfeledkeztek. A rotterdami német főkonzuátus mindenesetre rosszabbul járt, mert itt tizenyolc napig tartott a háború kitörése előtti internálás, a hágai foglyok azonban öt nap alatt kiszabadultak s a jó hollandusok avval védekeztek, hogy nem jártasak a háborúban, azt se tudták, hirtelen, mit ír elő ilyenkor a diplomataakra vonatkozó nemzetközi jog.

SZARVASOK — A BEKE ELEVEN SZIMBÓLUMAI

A város arca egyébként teljesen a régi, a széles, fásterek, finom kis utcák ép oly komolyak és tartózkodóak, mint a háború kezdete előtt. A virágos házorok csaknem sértetlenek, légbombázások csak a pályaudvar közelében, a Princessgracht nevű csatorna szélén éktelenkednek, ahol május 12-én öt angol bombázó a „Bethlehem” csecsemőkórházat, a Szent Antal-templomot s egy modern vöröstéglabörtőnépületet talált el egész sor lakóházon kívül. A tégl- és kőhulladékot most talicskázják a csatornán ácsorgó hajókba, hogy vízi úton levigorék majd ezt is a Zuider-Seehez,

ahol Hollandia minden háborús förmelékét gátépítésre fogják felhasználni.

Az élesen kettémetszett paloták, beszakadt tetők, korcosan tátongó emeletek kétszeres borzalommal hatnak az idillikus béke közepén, a zöldelő vízparton, amelyen túl Hága Városligetje, a Bosch virít felénk, fűben heverésző pihenőivel, biciklik, gyerekek, naponalvók, papírból falatozók tarka csoportjaival; mellettük vagy harminc őz és szarvas legelész szabadon, mint eleven béncszimbólum...

NÉMET KATONABANDA FUJJA A MARSOT...

Május 10-én, 12-én német—angol légi harc volt Hága felett s a városra több ötszázkilós német Stuka-bomba is esett, de egytől-egyik kint Scheveningen északi részén, a kaszárnyanegyedben. Itt inkább szanatóriumoknak látszó, modern, levegős kaszárnyatömbök sorakoznak egymás mellett, a Stukák hajszálpontos telitalálatának ijesztő nyomaival; egyikben 118 holland katonát egyszerre ölt meg egy bomba. Az udvarok már tisztára seperve világitanak a napsütésben, a romoktat, ahogy lehet, eltakarították s a szabad térkockákon mindenütt kéblukozó német matrózok gyakorolotznak, nagy karlendítések, terpeszállások közt éppen a zászlójeleket tanulják. Az emeletes kaszárnyák egy-egy sarka még sértetlenül fennáll s a fényesre mosott levegőablakon át mindenütt rézfúvók vaskos nyaka, trombiták, klarinétok öblei csillannak ki az uccára. Az agyonbombázott kaszárnyák ép termeiben szép sorjában ül a német katonabanda s nagybugzón gyakorja a legújabb marsot.

— „PAX VOBIS”!

Hollandia, mint ismeretes, már két hónapja polgári közigazgatás alatt áll a németek részéről s a birodalmi helytartó, Seyss-Inquart, az egykori külügyminisztérium palotájában székel. Négy német komisszárius van alárendelve, egy az igazságügy, egy a pénzügy- és gazdaságügy számára, egy a belső rend fenntartására, s egy a különféle sajtó- és propagandadolgok irányítására. Seyss-Inquart azzal kezdte hollandiai szereplését, hogy az első nagy gyűlésen kijelentette:

Németország sem a Führerre, sem a nemzeti szocializmusra nem kér hűségskút Hollandiától,

csupán annyit akar, hogy az országban levő német katonaság iránt ne mutasson ellenséges érzületet és viselkedést. És az agyonbombázott, a sorstól kegyetlenül sújtott lélekekben megroppant Hollandián végigszárguldozt az evangéliumi szózat: — „Pax vobis”! Lássatok munkához! Építsétek újra Hollandiát, hogy mosolygjon az ég, a tenger, a holland kisleány s az őz nagyapja. Ne csüggedjétek. Bizzatok a boldogabb jövőben, a szabad Hollandiában! „Pax vobis”!

(—m., —e.)

Huszonötlet több román és tizeneggyel több magyar született augusztusban Temesvárott, mint ahány meghalt

1940 augusztusa — mint az a Briaescu Traian városi statisztikai hivatali főnök által elkészített népmozgalmi kimutatásból kiderül — ama ritka hónapok közül való, amikor Temesvárott jövel több nő született, mint férfi és ugyancsak több nő is halt meg.

Temesvárott augusztusban 139 gyermek született és pedig 57 fiú és 82 leány. Az újszülöttek között volt 117 törvényes, 19 törvénytelen, 3 újszülöttet pedig elismert természetes apja. A törvénytelen gyermeknek életet adott anyák közül 5 volt húsz éven alóli, 3 pedig harmincöt éven felüli. Az augusztusi csecsemők nemzetiségi megoszlása a következő: 53 román, 36 magyar, 41 német, 1 szerb, 7 zsidó és 1 cigány. A 139 újszülött közül volt 124 temesvári, 15 pedig másutt illetőséggel láró.

Az elhalt 106 egyén között volt 49 férfi és 57 nő. Elektor tekintetében meghalt 11 egy éven alóli, 3 egy és négy év, 3 négy és tíz év közötti gyermek, 5 elhalt pedig túl volt 84 esztendőn. Az elhalt családi állapota a következő volt: 15 törvényes 2 törvénytelen, 15 ötlén és hajadon, 43 házas, 29 özvegy, 1 elvált, 1 halott családi állapota ismeretlen volt. Nemzetiség szerint az elhaltak így oszlottak meg: 23 román, 25 magyar, 43 német, 4 szerb, 4 zsidó, 1 cigány és 1 más nemzetiségű. Az elhalt 106 egyén közül volt 82 temesvári, 24 máshová való.

Ha egybevetjük a temesvári illetőséggel bíró újszülöttek számát az elhaltakéval, megállapítjuk, hogy Temesvár természetes szaporodása ez év augusztusában 42 lélek volt. Ebben a hónapban a temesvári románság 25 a magyarság 11 és a németiség 1 lélekszám természetes szaporodást mutat fel.

Augusztusban a temesvári anyakönyvi hivatalban 73 házasságot kötöttek. A házasságra léptettek között volt 58 nőlen, 9 elvált és 6 elvált völégény és hajadon, 4 elvált és 2 özvegy menyasszony. Nemzetiségre nézve volt román 27 völégény és 22 menyasszony, magyar 23 völégény és 25 menyasszony, német 11 völégény és 14 menyasszony, szerb 3 völégény és 2 menyasszony, zsidó 9 völégény és ugyanannyi menyasszony. A magyar menyasszonyok száma kettővel, a német menyasszonyok száma pedig hárommal múlt a felül az ugyanolyan nemzetiségű völégények számát. Román menyasszony öttel, szerb menyasszony eggyel volt kevesebb a saját nemzetiségű völégények számánál, csupán a zsidóknál volt a völégények és menyasszonyok száma egyenlő.

Ez esztendő augusztusában a temesvári anyakönyvi hivatalban 18 törvényesen kimondott végleges válást jegyeztek be. Elvált 5 román férj 4 román és 1 magyar feleségtől, 5 magyar férj 2 magyar, 1 német, 1 román és 1 zsidó feleségtől, 5 német férj 3 német, 1 román és 1 magyar feleségtől, 3 zsidó férj 2 zsidó és 1 német feleségtől.

Harminc leiben váltják be a pengőt a Magyarországnak átadott területen

Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank rendelkezése értelmében a visszacsatolt területeken átmenetileg elfogadják úgy a pengőt, mint a leit is. A beváltási arány 1:30. A Magyar Nemzeti Bank hivatalos pengő árfolyama 32—34 lei, de a 30 leles árfolyammal az ottani lakosság előnyét kívánja szolgálni.

1940. szeptember 13.

A német kisebbség önvédelmi alakulatokat létesíthet

Az Arader Zeitung közli: A Német Népközség a közelmúltban elhatározta, hogy kérelmezi a kormánytól, engedélyezze a német népcsoportok önvédelmi feifegyverzését. A kormány hosszan foglalkozott a németek kívánságaival, amelyek nemcsak a gyverkezésre terjedtek ki, hanem a rekvirálások rombani beszűntetését és a német nemzetiségű kamrák leszerelését is kérte. Határozott választ mind-ideig csupán egy óhajra, a fegyverkezésre kaptak. Ezek szerint a romániai német népkisebbség alakíthat önvédelmi fegyveres alakulatokat. A rekvirálásokat, mint már közöltük is, időközben beszűntették.

BIHARI

angol és francia
női divatszalon

KÉSZITI EREDETI MODELL KREÁCIÓK
UTÁN A LEGUJABB RUHÁKAT, KABÁTO-
KAT ÉS KOSZTÜMÖKET A LEGSZEBB KI-
VITELBEN.

III. PIATA PLEVNEI 6.

A temesvári ügyvédek tegnap délben letették a hűségesküt

A zsidó ügyvédek nem tehettek esküt. A második kimutatásban szereplők helyzetét külön felülvizsgálják

Tegnap déli tizenkét óra körül megtették a temesvári ügyvédi kamara keresztény tagjainak eskütételét. A kamara tanácsstermő már jóval nem idepont előtt zsúfolásig megtelt ügyvédekkel, akik az eskütétel megkezdésére vártak. Mielőtt azonban erre sor került volna, felszólalt rudariu Adrian dékán, aki kijelentette, hogy a városban elterjedt hírekkel szemben fontosnak tartja megvilágítani úgy az ő, mint a kamara ideiglenes bizottságának munkáját. Hangoztatta, hogy amióta a Bánságban tartózkodik, működése mindig nyitott könyv volt, mindig a nemzeti értekeket szolgálta és

úgy ő, mint az ideiglenes bizottság, munkájuk során mindig a törvényekhez igazodtak. Ezután beszámolt arról, hogy megbízásából háromtagú bizottság felülvizsgálta az ügyvédi kamara összes tagjainak jogi helyzetét. Ennek a bizottságnak Dobosan Ioan dr. prodékán, Tenhe Ioan dr. és Dutschák Frigyes dr. ügyvédek voltak a tagjai és az általuk eszközölt felülvizsgálás alapján az ügyvédi kamara ideiglenes bizottsága két kimutatást készített. Az egyikben azok az ügyvédek szerepelnek, akik zsidóknak tekinthetők, míg a másik listára azok az ügyvédek kerültek, akiknek a kamaránál levő irataik hiányosak és ezért a bizottság nem tudta megállapítani, zsidók-e, vagy sem. Hangoztatta a dékán, hogy az utóbbi listán szereplő ügyvédek

szintén nem tehetnek addig hűségesküt, amíg helyzetüket irataik benyújtásával kétséget kizáróan tisztázzák. Bejelentette még azt is, hogy ezek az ügyvédek nyomban beterjeszthetik igazoló okmányaikat és ha azokat a kamara vezetősége kielégítőnek találja, nyomban letétehetik az esküt. Amennyiben ezeket az iratokat nem tudják most benyújtani, úgy néhány nap múlva megtehetik ezt és akkor akadálytalanul esküt tehetnek. Végül közölte, hogy az esküt most csak azok az ügyvédek tehetik le, akik nem szerepelnek a két lista valamelyikén.

Utána felszólalt Nobel Sándor dr. ügyvéd és kérte, hogy

engedjék meg a zsidó ügyvédeknek is az esküt letételét.

Indokolásul utalt arra, hogy az esküt letételében való megakadályozás ellentétben áll a zsidótörvénynek azon rendelkezéseivel, amely módot nyújt a zsidó ügyvédeknek arra, hogy bizonyos határidőn belül befejezhessék ügyfeleik peres ügyeit. Kérte, hogy előterjesztését foglalják jegyzőkönyvbe.

A temesvári legionárius parancsnokság közleménye

A legionárius mozgalom temesvári parancsnoksága a következőket közli:

1. Az egyes újságokban megjelent hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint a legionárius tüntetések és legionárius dalok éneklését megtiltották volna, leszögezzük, hogy a vidéken minden legionárius jelleghatóságok szabadok.
2. Kérjük, hogy a jövőben mindazon lapok, amelyek közölni kívánják a legionárius mozgalommal kapcsolatos híreket és közleményeket, forduljanak a mozgalom temesvári parancsnokságához, amely a műgyetem épületében működik és telefonszáma 44-30, hogy a hírek hitelesek legyenek és a jövőben ne történjen félreértés.
3. A zöldre ingeket csak a temesvári parancsnokság engedélyével szabad viselni.
4. Nem mindenki legionárius, aki a legionárius üdvözléssel köszön, vagy annak adja ki magát.
5. Mindazokat, akik a legionárius becsülettel összeférhetetlen cselekedetekre ragadtatják magu-

kat — provokálással, vagy fenyegetéssel — kérjük a helybeli parancsnokságnál azonnal bejelenteni.

6. A legionárius parancsnokság ideiglenesen a műgyetem diákotthonában működik. Telefon: 44-30.

7. A legionárius élet tisztelbentartása és a rend érdekében szeptember 9-én felállították a legionárius rendőrséget, amely a helyi hatóságokkal együtt biztosítja az új államrendet.

Felhívjuk a közönség, a kereskedők, a vállalkozók tulajdonosainak stb. figyelmét, hogy a legionárius mozgalom nem gyűjt sem pénzt, sem más tárgyat. A gyűjtőket tehát jelentsék fel.

Ezért egy zöld inges csapat teljes járőrszolgálatot a főbb útvonalakon és a nyilvános helyiségeket is meglátogatja.

A csapat tagjai nem vitatkoznak senkivel és az egész idő alatt tisztelettel viselkednek a közönség iránt.

A temesvári legionárius parancsnokság

A Buna Vestire írja:

Manoilescu nem felelős a bécsi döntésért

— Nehéz elképzelni, hogy Galencu vagy Titulescu elérhette volna-e a tengely biztosítékait

Temesvár, szeptember 11. Egyes fővárosi lapokban különböző vádak jelentek meg Manoilescu külügyminiszter személyét illetően, a bécsi döntéssel kapcsolatban. Eme személyi jellegű vádakra válaszolva a „Bukarester Tagblatt”, majd ennek alapján a „Buna Vestire”, a légionárius mozgalom hivatalos lapja tegnap a következő cikket közölte:

— Románia súlyos órákat él át és érthető, hogy

nacionalista körökben hevesen tárgyalják a jelenlegi helyzet miatti felelősség kérdését és büntető intézkedéseket követelnek mindazok ellen, akik húsz éven át romlásra vitték az országot. A legnagyobb nemzeti fájdalom sem indokolja meg azonban, hogy olyan emberekre vádolják meg, akik nem tettek egyebet, mint bátorságot tanúsítottak arra, hogy egyedül vonják le a mások bűnéből örökölt helyzet következményeit.

Ilyen igazságtalanság az is, amikor vádat emelnek Mihail Manoilescu külügyminiszter ellen, azért a tényért, mert nevével fedezte a döntőbíróasztal itéletének elismerését.

Miként bizonyos az, hogy a „Porunca Vremii” szavaival élve — a bécsi döntés az előző judeo-demokrata román kormányok vetkes butaságának büneiért való vezeklést jelenti többek között, éppen úgy

nacionalista körökben meg vannak győződve arról, hogy a bécsi döntés elutasítása még sokkal súlyosabb következményekkel járt volna az országra nézve, mint annak elfogadása.

„SEMMIKÉPEN SEM ILLETI SZEMREHÁNYÁS MANOILESCUT...”

— Bécsben Manoilescu Mihály minden erejéből az ország érdekében tevékenykedett. De ha az ő bécsi szereplése hálátlan is volt, a nacionalista románoknak nem szabad elfelejteniük, hogy ugyancsak ő adott lehetőséget aláírásával a jövő kiépítésére. Ezért ő nemcsak az egész román nemzet elismerését érdemli meg, hanem elsősorban a nacionalista körökét — de

semmiképpen nem illet meg szemrehányás azért a tényért, hogy a körülmények őt kényszerítették az elődeinek büneiért való bűnhődésre.

— Az a kérdés, hogy Manoilescu miért nem hagyta más, demokratikus személyeknek a bécsi döntés elfogadásának szerepét, előtűnik teljesen komolytalannak tűnik. Ha figyelembe vesszük, hogy ezek a személyiségek már nem foglaltak helyet a kormányban,

nehéz volna azt is elképzelni, hogy egy Galencu vagy egy Titulescu elérhette volna a tengelyhatalmak garanciáját, amely biztosítékot ugyanis már egy nacionalista és a tengelyhez hű Románia számára adtak.

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön hához való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 240 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak hához való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 280 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 23—15.

A bánati reformátusok vezetése

Nagyváradnak magyar uralom alá való kerülése folytán a nagyváradi református egyházkerület kétféle oszlott. Egyik és pedig nagyobb része Romániában maradt, a kisebbik rész Magyarországra került. Az egyházkerületnek Romániában maradt részeit az új igazgatási szervezet végleges kiépítéséig a legidősebb főesperes és a legidősebb főgondnok vezetik. A legidősebb főesperes Nemes Elemér lugosi lelkész, a legidősebb főgondnok pedig Szathmáry Lajos dr. pravicai bórkereskedő.

I. MIHAI KIRÁLY ÖFELSÉGE SINAIABAN. Sinaiaiból jelentik: öfelsége I. Mihai király kedden Bucurestiből jövet, kocsin Sinaia-ba érkezett.

Câmpeniben állítják föl a marosvásárhelyi Avram Iancu szobrot. Tordáról jelentik: Avram Iancu szobrát, amelyet a román uralom alatt Marosvásárhelyen állítottak fel, Tordára szállították. A szobrot Câmpeniben, a mócok központjában helyezik el.

ÖSSZEESKÜVÉS A VICHY KORMÁNY ELLEN. Tangerből jelentik: A Stefani ügynökség közli Rabatból, hogy Mendes France és Philippe Rotchchild zsidó származású francia repülőtszerveket letartóztatták, mert elhagyták szolgálati helyüket. A tudósító jelentése szerint a letartóztatásra tulajdonképpen az adott okot, hogy a két tiszt összeesküvést szervezett a vichy kormány ellen.

Portugáliában telepszik le Carol volt király. Bucurestiből jelentik: Hivatalosan közlik, hogy Carol volt király véglegesen Portugáliában telepszik meg, miután csei között portugálok is vannak és ahhoz az országhoz vérszerinti rokonság is fűzi. Bernből jelentik: Az Evimentalot írja: II. Carol volt román király beutazási engedélyt kért Kanadába. Valószínűleg a kérést teljesíteni fogják, kifogást csupán Lupescuné beutazása ellen emelnek.

Betört kirakat. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek betörték Kincs kereskedőnek a Carol út és a Mircea Voda uca sarkán lévő üzlete egyik kirakatüvegét. A kár ezerháromszáz lei.

Változás a fővárosi meteorológiai intézet élén. Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok-miniszterelnök, államvezetői rendeletére Enrico Otelesanu dr.-t a meteorológiai intézet vezérigazgatójává nevezte ki, ugyanakkor pedig Constantin Ioant visszahelyezték a meteorológiai intézet igazgatói állásába.

Borzalmas szerencsétlenség egy belgrádi templompitvésnél. Belgrádból jelentik: A francia katolikusok templomának építése közben végzetes szerencsétlenség történt. Az épülőfélben levő templom alátámasztott menyezete beszakadt és az építést vezető mérnök és négy munkás szörnyethalt. Tizennégy munkás súlyosan megsebesült, míg 18 munkást könnyebben sebesítettek meg a lezuhanó törmelékek.

A FELEVSZÁZAD ÓTA SZÜNTELEŐ TŰZHÁNYÓ KITÖRT... Tokióból jelentik: A Kuzio negyedben fekvő Azo nevű tűzhányó, amely 53 év óta kialudt, néhány nap előtt működni kezdett. Hatalmas lávatömegek törtek elő a kialudtnak vélt tűzhányó kráteréből. A vulkán váratlan működése kedd estére elérte tetőfokát és a lángoló láva több kilométer messzeségben elhatolt. Eddigi megállapítás szerint 13 község természet pusztította el a tűzhányó, lakóházak mentek tönkre. Az emberáldozatok számát még nem állapították meg.

Biztosítják a dunai hajózást. Bécsből jelentik: A dunai államok képviselői Bécsbe érkeztek, hogy résztvegyenek az ottani nagyfontosságú gazdasági értekezleten. Mindenekelőtt a dunai hajózás biztosításának ügyét tárgyalják meg és pedig olyképen, hogy a háború tartamára minden gyanus idegent eltávolítsanak a Duna mentéről és kikötőkből.

Miskolcon betiltották a cionista szervezetet. Budapestről jelentik: A magyar belügyminisztérium államellenes propaganda miatt azonnali hatállyal feloszlatta a miskolci cionista szervezetet.

Uj szovjetkötvet Ankarában. Moszkvából jelenti a Rador iroda: A Szovjetunió legfelső tanácsa visszahívta Terentiev ankarai meghatalmazott minisztert. Helyébe Vinogradov meghatalmazott minisztert nevezték ki.

A szülőthton és caecsemögondozó javára G. F. a Magyar Népkezősség Irodájában ötven, egyik olvasónk pedig Szent Antal nevében a Déli Hírlap kiadóhivatalában ezer lelt adományozott.

Bánsági gabonaárak. A bánsági gabonapiacra az árak a következők: búza 760, tengeri 840, zab 500, takarmányárpa 530, sörárpa 610 lei százkilónként. A kamillatea kilója 80 és a fodormenta kilója 85 lei.

Felakasztotta magát Rivera gyilkosa. Madridból jelentik: Ismeretes, hogy Nötez Marimat, aki Riverát, a fallangista mozgalom megalapítóját meggyilkolta — letartóztatták. Most arról érkezik jelentés, hogy a letartóztatott gyilkos a fogházban egy óvatlan pillanatban felakasztotta magát.

Pénteken teszik le az esküt a tartalékos tisztek. Azok a tartalékos tisztek, akik még nem tették le a hűség esküt, pénteken, szeptember 13-án délelőtt kilenc órakor esküsznek fel I. Mihai királyra az első tízezered kaszárnyájának udvarán. A tartalékos tisztek kötelesek elhozni katonai igazolványukat.

VICTORIA-bár

ismét megnyílt nagy műsorral
Kezdeté fél 11 órakor

Löbl Böske ritmikus tornaiskolájában szeptember 15-én megkezdődnek az órák. Beiratkozni délelőtt 11—1-ig, délután 4—6 óráig, a régi helyen Plata Plevnei 3 sz.

Két tüzeset. A Circumvalatiunei ucca egyik házában kigyulladt egy benzinnel megtöltött kisebb tartály. A tüzet a tűzoltók hamarosan eloltották és kár nem történt. Tűz támadt a Vulcan gumiarúgyárban is, de a lángokat a munkások gyorsan elfojtatták.

Revolvers hajsza egy libatolvaj után. Patranel T. rendőr az I. Creanga uccában elfogta Mohler Vlaicut, aki Gyulai Mihály temesvári lakos udvaráról ellopott egy pár libát. A rendőr a kertületi rendőrségre akarta küldeni a libatolvajt, aki útközben rátámadt a rendőrré, majd menekülni igyekezett. A rendőr üldözésbe vette és többször megállásra szólította fel. Amikor a baromfitolvaj a felszólításoknak nem tett eleget, a rendőr revolvért rántott és nyolc riasztó lövést adott le. Az egyik golyó a lábán megsebesítette a tolvajt, akit a mentők kórházba szállítottak.

Német nemzetiségű tisztviselők áthelyezése

A Magyarországnak megítélt erdélyi részek átcsatolásával kapcsolatban német nemzetiségű tisztviselők is átkerültek Magyarországhoz. A romániai német népközüösség bánsági vezetősége felszólítja azokat a német nemzetiségű állami tisztviselőket és alkalmazottakat, akiket a Magyarországnak megítélt területre helyeztek át, hogy irataikkal haladéktalanul jelentkezzenek a temesvári német házban. A vezetőség ugyanis megteszi a szükséges lépéseket ezen áthelyezések visszavonása érdekében.

Varázslás ürügye alatt ruhát lopott. Egy temesvári fiatalasszony feljelentést tett Bot Ecaterina huszonnyolc éves cigányasszony ellen, akit azza! vádol, hogy ruhaneműt lopott tőle. A cigányasszonyt a rendőrségen kihallgatták, de tagadja a vádat és azt mondja, hogy a ruhákat varázslás fejében kapta. A cigányasszonyt azt állítja, hogy az asszony megkérte, legyen segítségére és varázslással bírja visszaterésére elhűdeült szerelmét. A varázslás sikerült és ezért kapta ajándékba a ruhát. A feljelentő asszony ezzel szemben tanukkal akarja bizonyítani, hogy a ruhákat ellopták tőle.

Vasúti nyugberek fizetése. A Casa Muncii kötelékébe tartozó vasúti nyugberek szeptemberi illetményeinek kifizetését a jözsefvárosi pályaudvar raktárfőnöksége ma, csütörtökön, szeptember 12-én reggel nyolc órakor kezdi kifizetni.

Besarábiába és Északbukovinába költöztek vagyonának bejelentése. A polgármesteri hivatal felhívja mindazokat, akik olyan volt román állampolgárok bármínő javait és vagyon tárgyait kezelik, akik 1940 június 28. után Besarábiába, vagy Északbukovinába költöztek át, ezt szeptember 21-ig a törvényszék elnökségénél, vagy az ügyészségnél bejelentésük. Mindazokat, akik ezt a bejelentést elmulasztják, kétezer lejtől négyezer lejtig terjedő büntetéssel sújtják.

Ma, csütörtökön este nyílik meg a

LLOYD-TAVERNA

Művész műsor. — Tánc. — Schönberger jazz-együttés. Minden vasár- és ünnepnap délután 5 órakor teadélután.

A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalékos felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.15—32.78, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.63—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

Halózasok. Az anyakönyvi hivatalban a következő halózasokat jelentették be: özvegy Doszlop Andrásné Török Katalin hetvenegy éves Klein Anna hét hónapos, Manolescuné Moldoveanu Alexandrina ötvenegy éves, Condorache Vasile diák tizenhárom éves és Volk József munkás hatnyolc éves.

Horthy magyar kormányzó levele Hitler kancellárnak

Berlinből jelentik: Hitler kancellár kedden kihallgatáson fogadta Sztójay Döme berlini magyar meghatalmazott minisztert, aki Horthy kormányzó személyes levelét nyújtotta át a kancellárnak. (Rador.)

Nagy ékszercempészést lepleztek le Constantában. Constantából jelentik: Nagyobbarány ékszercempészést lepleztek le a hatóságok a constantai kikötőben. Letartóztatták Hurlig Jean fővárosi lakost, éppen, amikor felesége és gyermeke társaságában hajóra akart szállni, hogy Görögországba utazzék. Hurlig Jean, aki jólismerte a kikötői vámtanárság vezetőit, kihasználta a személye barátságát révén személye iránt megnyilvánuló bizalmat, ami miatt nem kutatták ar gondosan csomagjait. A rendőrség azonban még idejében tudomás szerzett róla, hogy Hurligék nagyobb mennyiségű aranyat készítenek kisempészni. Szinte az utolsó pillanatban fogták el az egész családot és a bőrdökt átvizsgálása alkalmával valóban több, mint kémillió lei értékű aranyat, ékszer és értékpapírt találtak. Még a gyerekek iskolástáskái is értékekkel voltak tele. A letartóztatás pillanatában Hurlig ékalkatásukat a tengerbe dobott, amelyet eddig még nem sikerül kihálászni. A család valamennyi tagját letartóztatásban van. Hurlig Jean nem azonos. Rador távirati iroda hasonló nevű munkatársává.

Születések. Az anyakönyvi hivatalban következő születéseket jelentették be: Kreiling József Gyula dr. mérnök Krisztina Adél nevű leánya; Rein Rezső mérnök Matild Erika nevű leánya és Koch Jakab bőrcserző Jakab nevű fia.

Táviratváltás az olasz és bolgár uralkodó között

Rómából jelenti a Stefani-ügynökség: Bolgár király táviratban köszönte meg Viktór Emanoel olasz császár és királynak a napokra hozzá intézett meglehangú táviratát. (Rador.)

(—) Több ügyvéd pótlólag igazolta helyzetét, az első kimutatásban szereplő ügyvédek közül, akiknek a neveit legutóbbi számunkban közöltük, ebben tegnap szintén igazolták már helyzetüket és ezek még tegnap ugyancsak letették az esküt. Ezek között van ifjabb Huszár Ödön, Jacobsohn P. Lusa és Russa Jacob.

— Uj rendszerű kerékpár és autó. Osloból jelentik: Egy német mérnök feltalálta a villanyal hajtható kerékpárt és autót. Ennek a találmánynak oly nagy fontossága van, hogy minország és a Szovjet már megvásárolták a szabadalmát.

— Elhunyt híres német költő. Berlinből jelentik: Hermann Steyr, a hírneves német költő, vízszélhűdésben meghalt.

— A forgalomban levő katonai levelezőlapok október 1-ig vannak érvényben. Bucurestiből jelentik: A PTT vezérigazgatósága közli, hogy magánvállalatok által előállított olyan katonai levelezőlapok vannak forgalomban, amelyek a nagyvezérkar 616.829 számú rendeletére való hivatkozást tartalmaznak és amelyeknek forgalomhozatala tulajdonképpen nincs engedélyezve. A PTT vezérigazgatósága közli, hogy ezeket a katonai levelezőlapokat kizárólag szeptember 30-ig szabad kivételesen használni és október 1-étől csak olyan katonai levelezőlapokat lehet forgalombahozni, melyeket parancsnokságok bocsátanak ki 1 leies külön jelzett bélyeggel.

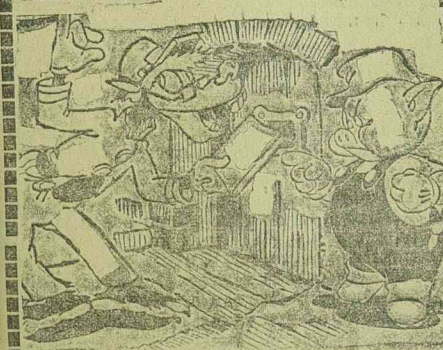
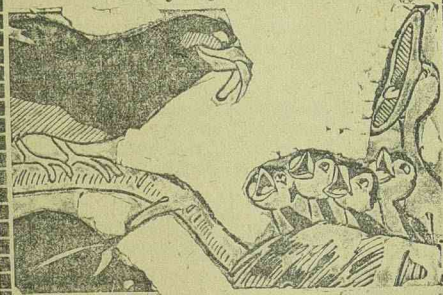
Nagy malomégés

Székely, szörénymegyei községben kigyulladt a nagy emeletes Pangl-féle malom. A tűzhöz kihívták a lugosi és karánsebesi tűzoltókat, akik azonban nem tudták a malmot megmenteni és az épület a berendezéssel, valamint a felhalmozott nagy kukorica és lisztkészletekkel együtt leégett úgy, hogy csak a puszta falak maradtak meg. A tűz tartama alatt több robbanás volt hallható, mert a malom üzembentartásához szükséges benzintartályai sorra felrobbantak. A kár nyolc millió lei, amelynek egy része biztosítás révén megtérül. A malomégés súlyosan érinti a közeli Lugos és Karánsebes lisztellátását.

Vidáman nézhet a jövőbe, ha megnézi Höföherke testvérfilmjét, egy teljes estét betöltő színes filmdoza, 2 órai nyugalom, szórakozás:

A nagy parádé Ferdinánd és a bika

Walt Disney színes filmjét

Öregek, fiatalok, nagyok, kicsinyek, jöjjetek és felejtsetek el gondjaitokat. 2 órai felejthetetlen élmény. Előadások naponta: 3, 5, 7, és 9.15 órákor. — Legfrissebb heti híradó. Premier, visszavonhatatlanul 14-én, szombaton — Csütörtök, péntek

SHERLOCK HOLMES

ÜTÖLŐ KALANDJA

Premier film!

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok miniszterelnök, államvezető, a következő felhívást intézte az ország népéhez:

„Románok! E súlyos és sorsdöntő órában közös a szerepem és a sorsom veletek. Veletek és velem volt az Uristen és a nap alatt sikerült eltávolítani egy gyűlöletes és visszatartó rendszert, amely eddig létezett. Am nem csupán ennek a rendszernek megszüntetése volt a fontos feladat számunkra, hanem új rendszert kell felépítenünk. Uj, tiszta, nemes életvitel rendszerét, amelyben a harmonikus, testvéri légkör uralkodik vezető és az általa vezetettek közt. Egy ideálokkal telített életrendszert, amelyben a kristálytisza gondolkodás fűti a teremtő erőt, egy olyan életberendezkedést, amelyben a legifjabbtól a legöregebbig mindenki együtt dolgozik.

Nagy szenvedéseken mentünk keresztül és ezek acéloznak meg bennünket arra, hogy minden késedelem nélkül lassunk hozzá az építő munkához, alapilléreitől kezdve teremtjük újjá az államot: olyan új életrendszert alkossunk, amelyet Ti akartatok mindig és amelyet én is megálmodtam magamnak.

Nehéz munka ez, — elképzelhetetlenül nehéz feladat, amely nem valósítható meg másként, csak egységes gondolkozásmóddal, rendszeres megszervezettséggel, tökéletes rend, fegyelem, törhetetlen akarat és lankadatlan kitartás jegyében.

Segítsetek nekem és fogadjátok meg szavaimat.

Sikerülni fog ez a munkánk és e feladatunk elvégzése, ha becsületesen csinálunk mindent, ha eltekintünk személyi és kasztambiccióktól, ha nem nézünk bosszualló tekintettel hátrafelé, ha testvéri kezdet adunk egymásnak, ha hozzáértő odaadással, munkával, tisztességgel és hazafiassággal minden érdek háttérbeszorításával csak az egészséges munkamegosztást tekintve, lelkiünket, energiánkat, teljesítőképességünket és egész lényünket a haza szolgálatába állítjuk.

Fékezétek tehát meg afeletti örömezzéseket, hogy végre szabadok lettünk és fogjunk hozzá az építő munkához.

Minden héten, hétfőn reggeltől szombat estig szakadatlan munka osztagga alakítsuk át népiünket és értsük meg, hogy minden olyan másodperc, amelyet intrikákban és hiábavaló harcolgatásokban töltünk el, halálos lehet számunkra.

Ifjú legionáriusok! Megértettem és megérttem örömtök kirobbanását, megérttem anélkül, hogy köztetek lettem volna. És ennek az a magyarázata, hogy együtt szenvedtem veletek, mikor Ti szenvedtetek, mindig azt kívántam, amit ti kívántatok és kívántok és váltig az a gondolat foglalkoztatott engem is, ami Benneteket.

Ez a gondolat pedig nem volt egyéb, mint, hogy Nagyromániánkat egyben egy hatalmas és erős Romániává tegyék. Az a gondolat és célkitűzés futott és fűt engem is, ami Benneteket: hogy olyan országot teremtünk, amelyben a jog és igazság uralkodik, amelyben csak egyedül a törvény és törvényesség legyen úr, amelyben csak az érdem legyen a számottevő tényező és csak az érdem juthasson vezető szerephez és végül olyan államot, amelyben az élet kellemességét és jólétét ne csak egyesek élvezhessék, — hanem mindenki.

Szenvedtetek és szenvedtünk együgyenazon ideálért...

LEGUJABB

Antonescu államvezető közös munkára hívja fel az ország népét

En elfelejtettem! — Felejtsetek el Ti is...! Nem lehet a bosszúra építeni, hanem csak kizárólag a munkára, nem lehet a rendtelenségen építőmunkát folytatni, hanem csak a teljes rend keretében...

Ismétlem, hogy szabad folyását engedtem örömtök kirobbanó megnyilvánulásának, lelkesedések manifestálásának, mert teljes szívvel átértettem mindezt. De ne feledjétek el mellokra csapás zúdult az ország népére, a nemzetünkre, milyen hatalmas területeket sujtott sors, milyen nagy országrészek vannak, amelyeken hiány mutatkozik és sokhelyütt az éhség ütheti fel a fejét... Mindez pedig — valljuk be — saját hibáink következménye is.

Rengetegen vannak, akiknek el kellett hagyniuk megművelt földjeiket, akik ott hagyták szent házi oltárait, családi tűzhelyeket, házaikat, vagyonkájukat, emlékeiket, őseik sírhantjait, jövőjük minden reményességét. Földművelő testvéreink tragikus helyzete mellett ott áll városi munkásaink tragédiája, akiket a sors a sors és súlyosan szörnyű kenyér gondok elébe dobott.

Itt állanak előttünk a családok és a templomok, iskoláink és hadsergünk, amelyet helyre kell állítani, újjá kell teremtenünk. Uj életet kell alkotnunk és megteremtünk, új szellemben és új rendben, hogy visszaadhassuk hazánknak méltóságát, erejét a jövőbe és nemzeti diadalunkba vetett hitét és bizalmát.

Gondolkozzatok afelett, amit most Nektek mondom...

Válasszatok az agitáció és a műhely között... En választottam!

En a munkát választottam a szakadatlan és odaadó céltudatos munkát és biztos vagyok abban, hogy a fiatalok aktív részt vesz ebben a nagy előkészítő és felkészítő munkában, amelyben mindenki érdeme szerint részt is kap: mert ez a nagy újjáépítő és nemzetmentő munka.

Románok!

A munka-hét folyamán ne csináljon senki mást csak dolgozzék a nemzet érdekében... Ha a nemzet érdekében tevékenykedik, nem tesz egyebet, mint-hogy a saját érdekében munkálkodik. Ne várjátok tőlem sem csodákat, sem különleges rendelkezéseket. Első teendő, hogy nyomban és csoportosan és valamennyien az építő munkához lássatok. Az erre vonatkozó útmutatásokat néhány napon belül megkapjátok tőlem.

Olyan hihetetlen nehézségek közepe tette éi a népiünk, az események következtében, a megoldandó feladatok annyira összetettek, hogy azoknak lelkiismeretes elintézéséhez időre van szükség. Mindent rendbe fogunk hozni. Eddigi intézkedéseimet újabbak fogják követni, de meg kell értenetek, hogy nem történhetik meg minden egyszerűben. Amikor munkához kezdtem, egyetlen emberként álltam, nem volt semilyen kiépített szervezet a hátam mögött. Biztosított Benneteket, hogy nem alszom, nem sétálok és nem szórakozom.

Ha láltok nálamnál ügyesebb és alkalmasabb embert és felteneredek hozzám a kérést, én félreállok a kellő időben. De dolgoznunk kell, mert a nemzet érdeke így kívánja.

Bucuresti, 1940. szeptember 11.

ANTONESCU ION
tábornok, miniszterelnök
államvezető

Román bizottság utazik Budapestre a kiűritéssel kapcsolatos kérdések megbeszélésére

Bucurestiből hivatalosan jelentik: Pénteken, szeptember 13-án reggel indul útnak Budapestre az a román bizottság, amely a bécsi döntőbírósi határozat értelmében a Románia és Magyarország között fennálló függő kérdéseket intézi. A román bizottság tagjai: Dr. Valer Pop meghatal-

mazott miniszter főmegbízott, őszentsége Stan, Maramures püspöke, Corneliu Craciunescu semmitőszéki tanácselnök és Victor Macovei, a balázsfalvai görög katolikus érsekség kanonokja, valamint több szakértő.

A repülés hőskoráról beszél a Zeppelin volt gépésze

Az első kísérlet — Zeppelin és rajongói

A falon megkopott keretben szerénykedik a kép, Mayer bácsi egyik büszkesége. A fehér bajszos, fehér sapkás Zeppelin gróf mosolyogva hajol ki a léghajó kosarából és boldogan fogadja Köln város polgármesterét és a lelkesedő tömegnek üdvözlését.

A kép a Zeppelin II. Kölnbe érkezéskor készült, 1908-ban.

Hogyan került Mayer bácsihoz? És mi köze az öregnek ehhez a régi, érdekes fényképhez?

Mayer József, 69 éves vizsgázott gépész annak idején a Zeppelin II.-ön szolgált, mint kisegítő gépkezelő. Érthető hát, ha ereklyeként őrzi ezt az ódivatú fényképet azzal a kis vasfigurával együtt, amely a Zeppelin II.-t ábrázolja. Több megfogható emléke nincs, de annál több él a lelkében. Egy évig volt csak olyan szerencsés — így mondja — hogy

a „léghajós gróffal” dolgozhatott, de ez elég volt ahhoz, hogy egy életre megteljen élményekkel és a szép küzdelmek emlékével.

Nem kell sokat kérnünk a beszédre. Neki is örömet okoz az emlékezés és szinte dől belőle a szó. A szerény, félhomályos kispolgári szoba, a melyben a görbe bútorok ugyanolyan öregek, mint gazdjuk és amelyben alumiárium-szag nehezedik az emberre, csakhamar megtelik az emlékezés mozgalmas, kedves képeivel. A fénykép is meglepődik a falon, s a kis Zeppelin-modell apró légszavarája sebesen forogni kezd. Mayer bácsi csendesen rákezd:

A „LÉGHAJÓS GRÓF” MUNKATÁRSA...

— Éppen most negyven éve, hogy Zeppelin gróf első léghajója felszállt. Erről nem sokat tudok mondani, mert nem voltam ott. Ezt az első hajót súlyos katasztrófa érte Echterdingenben. Csak annyit tudunk, hogy

felrobbant és teljesen megsemmisült.

A léghajós gróftól azonban sem ez, sem a későbbi kudarcok nem tárták meg. A repülésben elért francia sikerek újabb kísérletre ösztönözték. Amikor 1908 kora tavaszán oda kerültem, mint tanult gépkezelő, a második számú Zeppelin már csaknem teljesen készen volt. Az utolsó simításokat végezték éppen.

— Hogy milyen volt a Zeppelin II.? Hát uram, hatalmas, szép alkotmány volt.

Az ember örült, ha hozzáérhetett, megsimogathatta.

Hát még ha bele is ültetett a kosarakba. 128 méter hosszú volt a 17 rekeszes, szivar alakú léghajó. Szélessége 12 méter, a kőbirtalma pedig 11.000 köbméter. Nem világtógázzal töltötték meg, mint addig a léghajókat, hanem hidrogénnel. Ez persze rengeteg pénzbe került, mert minden felszálláshoz 24.000 korona kellett. A két alumínium-hajó mindegyikén 4 cilindres Daimler-féle 16 lóerős benzinhajtómű működött 2—2 légszavarral.

Szakzerűen, pontosan írja le a léghajót, a mint az egy vizsgázott gépészhez illik. Aztán az első nagy útról kezd beszélni. A szeme egyre csillogóbb lesz és mintha újra átélné az egész gyönyörű kalandot, úgy monlja el sorban a történeteket.

— A felszállást megelőző éjszaka nemesak mi, hanem az egész Frankfurt sem aludt.

Zeppelin gróf rajongói egész éjjel fent voltak, hogy el ne mulasszák a felszállás időpontját.

A mérnökök, szerelők és mi, gépészek, már hajnali félnegy órakor holdvilág mellett munkálkodtunk a léghajó körül. Őn nem tudom, hogy más hogyan volt, de még most is érzem, hogy a torkomban dobogott a szívem és szinte izzadtam a nagy izgalomtól. Háromnegyedny volt, amikor megérkezett Zeppelin gróf és a mérnökök urakkal azonnal a léghajó elillő gondolájába szállt.

AZ ELSŐ KÍSÉRLETI REPÜLÉS

— Ekkor már minden készen volt a felszálláshoz. Mindannyian elfoglaltuk helyünket a motoroknál, a kormányserkezetnél és feszült idegekkel vártuk az indulás pillanatát. A léghajóról vostag cseppekben hullott le a reggeli harmat. A hatalmas szivar nyugtalanul mozgott a levegőben. Végül is, amikor a nap első sugarai megjelentek, Zeppelin gróf fehér sikkával a fején, felállott helyéről és jelt adott az indulásra. A motorok csakhamar működni kezdtek és kevéssel azután felhangzott a gróf vezényszava:

— Bocssátságok el!

— Négy óra 40 perc volt az idő, amikor a tartókötelet elengedték és a léghajó lassan emelkedni kezdett felfelé.

A lélegzetem is elállt a nagy izgalomtól. Először szabadultam el a földtől, először éreztem életemben a repülés csodálatos örömet. Pedig

akkor még kevesen dicsőíthettek ezzel.

Először északi irányban repültünk. Lassan elmaradt alattunk a város, majd egy kis ordó mögött teljesen eltűnt. Zeppelin gróf úgy adta ki a parancsot, hogy Niederhausen és Limburgon át megyünk, Köln felé.

Arra is emlékszik Mayer bácsi, hogy összesen 12-en voltak a léghajón, közöttük Eichhorn, a 18. hadtest parancsnoka és Ise alezredes. A léghajó 6 óra után repült el Limburg felett. 6 óra 25 perckor Nelwidet, majd jó óra múlva Remagent és Bonnt hagyta maga mögött. Ekkor a távolban feltűnt a kölni dóm tornya és lassanként láthatóvá vált a város.

— Csendesen ereszkedtünk alá a hatalmas tere, amelyen már hullámzott a várakozók óriási tömege. Amint a léghajó olyan alacsonyra ért, hogy a horgonyköteleket elkaphatták a kirendelt katonák, fergeteges ünneplésbe kezdett a közönség.

Ritkán láttam olyan mérhetetlen ujjongást, mint amilyennel Köln város lakói fogadták a léghajós gróft.

Anglia az „utolsó fordulón”

Stratégiai helyzet súlyossága. Az utánpótlás nem megoldhatóan probléma többé. — Megszűntnek tekinthető a „Splendid isolation”!

A fényes elszigeteltség (Splendid isolation), amelyben Anglia közel három évszázadon keresztül, jóformán háborítatlanul és teljes biztonságban élt, különleges helyzetének volt köszönhető.

Anglia szigetország, melyet a „Two power standard” elve alapján szervezett hatalmas hadiflotta védelmezett.

Az anyaország védelmének erejét a flottán kívül, a keleti partok mentén telepített parti utégek és más berendezések még fokozták. A szigetország a multban egyetlen jól kiépített és megerősített várrendszer volt, amelyet az Atlanti óceán, az Északi-tenger és a La Manche-csatorna vize védett. Ezt a magábanvéve is hatalmas ellenálló erejű védelmi rendszert még fokozták az angolok a francia szövetséggel, Belgiumnak és Hollandiának, mint ütköző államoknak a megalapításával, végül a skandináv országoknak és Portugáliának az angol érdekkörbe való bevonásával. Így sikerült az angol biztonsági rendszert az európai kontinensen egészen a Rajnáig kiterjeszteni.

A repülőgép fejlődésével a légierők megváltoztatták a szigetországnak ezt a rendkívül előnyös hadászati helyzetét.

A harcok színhelyének a harmadik dimenzióba, a légtérbe való kiterjesztésével, a repülőgépek gyorsaságának és a bombatechnikának hihetetlen fejlesztésével, az Empire helyzete annyira súlyosodott, hogy

ma már nincs az angol szárazföldnek olyan része, amelyet a levegőből bármikor ne lehetne veszélyeztetni. Anglia sziget jellege és „megközelíthetlensége” tehát megszűnt.

Anglia egyedül maradt, a kontinens pedig minden támpontjával német kézen van. Hódító Vilmosnak, aki 1066 évvel ezelőtt Hastingsnál partra szállott, most talán a német ejtőernyősök lesznek a követői: Angliát 1940-ben újabb partraszállás fenyegeti.

A TÁMADÓK FŐBB TÁMASPONTJAI

A támadás megkezdésének alapjait Európa német kézben levő nyugati partjait lehet tekinteni, főbb kiindulópontjai Norvégiában Trondhjem, Bergen és Stavanger légi és tengeri támpontjai; Franciaországban pedig a bretagnei támpontok lehetnek.

Az említett két területről az angol sziget

Nem volt könnyű távoltartani az embereket a lég-hajótól. Mindenki közelről akarta megcsodálni és kézzel akarta megérinteni.

— Isten hozott! — kiabálták az emberek Zeppelin grófnak. Majd Adikes dr. kölni polgármester üdvözölte gazdáinkat, aki csak integetett, majd kihajolva melegen megrázta a polgármester kezét. Amikor azután befelé mentünk a városba, valóságos diadalmenetben vittek mindegyikünket.

„ITT IS MARADTAM ÖRÖKRE...”

Elhallgat és nézi a falon függő képet. Újra átéli a nagyszerű pillanatokat, amelyeknek részese volt. Jó darabig nem is szólal meg. Amikor eldeklődünk életének további alakulásáról, csak legyint csendesen.

— Megbetegedtem és majdnem három hónapig fekvődtem tifuszban. Jó sokáig nem is dolgozhattam, így azután Grázban ragadtam szüleimnél. Itt ért a háború is, amely után idevetődtem. Magyarlányt vettem feleségül és itt maradtam örökre. Zeppelin további repüléssiről már csak hírből hallottam. Onnan tudom, hogy Vilmos császár kívánságára Berlinbe is ellátogatott, majd a Bodeni tavon bemutatották Ferenc József királynak is. Ugyanakkor jelent meg a Hofer András emlék felavatása Bregenzben.

Mayer bácsi azt mondja, hogy ennél többet aztán már nem tud mondani. Ha nem úgy hozt volna a sors, hogy ő megbetegedjék, akkor most akár egy regényt is tollbamondana. De azért így se panaszkodik, mert kevés embernek volt része olyan élményben, mint neki.

Melegen, szeretettel megsimogatja a kis modellt és megfoghatja az aprócska légszavart. Hatalmas repülő-tankok, fegyveres légierdők szelik máz azóta a levegőt, de Mayer bácsinak legkedvesebb repülője most is csak a Zeppelin II. Sz. II.

ország kétoldali átkarolással félkörben egyszerre több pontról, egyidőben támadható meg, sálllyal a már május óta berendezett norvég területekről. Ezt az átkaroló támadást arcban a Calais, Ostende és Hága területeiről kiinduló műveletekkel lehetne kiegészíteni.

A TIZENKETTEDIK ÓRA

E nagyszabású támadás bevezetésének tekinthetjük a napjainkban már megindult, Anglia haditengerészeti és repülő-támpontjai, valamint a hadiüzemek és kiképzőtáborok ellen végrehajtott sorozatos légitámadásokat. Ezeket a hadműveleteket az orosz légi és tengeri flotta, az afrikai szárazföldi hadsereg, a földközi-tengeri angol szárazföldi, légi és tengeri erők lekötésével támogatja.

A tulajdonképpeni hadműveletek első célja a német légi főlény, majd a korlátlan légi uralom megszerzése.

Ezzel egyidejűleg, vagy a továbbiakban pedig a leghatalmasabb angol fegyvernek, a „Home Fleet” csatahajóinak leküzdése következhetik.

A változ feladatok sikeres befejezése után számítani lehet a német ejtőernyősök és légi gyalogság vállalkozására, valamint a szárazföldi csapatoknak tengeri úton történő partraszállításával, még pedig Anglia keleti és nyugati partjain egyszerre több helyen.

Sokan fantasztikusnak tartják a német partraszállási lehetőségeket, az angolok pedig erősen bizakodnak tengeri flottájukban és légierőjükben. Hogy a partraszállás nem keresztülvihetetlen, arra az angolok maguk is példát mutattak, amikor expedíciós hadseregüket Dunkerqueből vízszállították a Csatornán, főlényes német légi beavatkozás és gyorsnászádok ellenére is; igaz, hogy az időjárás utóbbiaknak nem kedvezett!

Merész vállalkozások mindig sikerülhetnek.

A légi úton előreküldött csapatok megerősítése, az utánpótlás szolgálatá nem megoldhatóan feladat többé.

Erre jó példát szolgáltatott a narvikai események.

Az angol szárazföldi haderő, az emberanyag minden kiváló katonai tulajdonsága ellenére, gyengébb kiképzése, aránylag kis létszáma következtében alig tekinthető a német hadsereg egyenrangú ellenfelének.

Anglia helyzete hadászati és katonai szempontból mindenesetre nagyon komoly.

KÖZGAZDASÁG

Katasztrófális arányu a világ gyapotkrizise

Amerikában 20 millió bála gyapot van felhalmozva

A nagy gyapotexportáló országok közül csak a Szovjet tartotta fenn az összeköttetést az európai szárazfölddel. Az Egyesült Államok, Argentína, Brazília, Egyiptom és India ma nincsenek abban a helyzetben, hogy szállítsanak és kritikus kép alakul ki a gyapottermő országokban. Ezzel szemben az európai államok csaknem mindegyike több-kevesebb sikerrel berendezkedik a gyapottal való önellátásra még a háború utáni időkre is ki fog hatni a mostani változás. A világtermelés a következőképpen alakul meg „millió bálákban kifejezve”.

Egyesült Államok	11.8
India	4.5
Szovjet	3.7
Egyiptom	1.8
Brazília	2.1
Egyéb országok	5.9

Összesen: 29.8

Elsősorban az északamerikai termelőkre nézve csúszásos a helyzet. A jelenlegi készlet 20 millió bála, tehát csaknem kétszáztondai termés halmozódott össze és ennek legjobb esetében csak egyharmadát adja az USA a belső fogyasztásban felhasználni. A New-Deal, tehát a Roosevelt-gazdasági terv végrehajtása alatt 1.6 dollárt költöttek a gyapottermék segítésére azzal, hogy az exportőröknek jelentős prémiumokat fizettek ki. Ez az összeg kárba vesztett, mert a farmernek semmi állam segítségével sem képes készleteiken túladni. Januárban még „konjunktúra” mutatkozott, mert a múltévi termésből 11 millió bála exportra készült. Júliusban már csak 20 ezer bálát tett ki az export, amely azonban nem Európába, hanem azon délamerikai államok felé irányult, amelyeknek nincsen gyapottermése és ahol textilipar hi-telen fellendülésnek indult (Paraguay, Chile, Uruguay stb.) Argentínában a termés 5 százaléka áll, Brazíliában 200 ezer bála.

Az USA most „pánamerikai gyapottröszt” létrehozásán dolgozik és garantálni akarja a délamerikai termés felének átvételét, míg a jelenlegi ter-

més másik felét meg kellene szüntetni. A terv kivételé azonban lényeges akadályok gördülnek.

Egyiptomnak ez évben 2 millió bála termése van, amelynek 5 százalékát tudja belföldön elhasználni. Míg az elmúlt évben Egyiptom nagy üzleteket bonyolított le, az olaszok hadbalépése óta ez a lehetőség megszűnt. Ugyanez áll Törökországra nézve is, amelynek Románia és Görögország maradtak felvevői.

Az olasz önellátási politika újabb törekvései

Rómából jelentik: Kedden este hivatalosan bejelentették, hogy szerdán nagyfontosságú minisztertanács lesz a Venezia-palotában a Duce elnöklése alatt. A minisztertanács tárgyalásainak egyetlen tárgya

az olasz önellátás problémájának kimélyítése. A Giornale d'Italia ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy az új európai gazdasági rend elkövetésével nem áll ellentétben az olasz önellátási politika fejlesztése, hanem az inkább még szorosabba fűzi az összhangot az egységes termelési tervek között.

Normális forgalom az élelmiszerpiacon. A fővárosi élelmiszerpiacon a múlt heti nehézségek után normális fogyasztás állott be és úgy látszik, hogy az árufelhalmozási irányzat szűnhet. Még étolajban is sikerült a szükségletet kielégíteni, amióta a lapok naponta közlik azon cégek és amelyek étolajat kaptak. Az árak szilárdok és a készletekben fokozatos pótlás történik.

Húsz százalékkal emelkedett az argentinai kőolajtermelés. Buenos Ayresből jelentik: Hivatalos megállapítás szerint az ország petroleumtermelése 20 százalékkal emelkedett. Pontos adatok szerint ez évben 1 millió 260 ezer köbméter petroleumot termeltek ki.

Rossz a spanyol olajmag és szőlőtermés. Madridból jelentik: A napok óta tartó viharok és esőzések következtében sok helyütt teljesen elpusztult az olajmag és szőlőtermés. A károk eddig még felbecsülhetetlenek.

Dán acéltröszt alakul. A dán kormány 10 millió korona tőkével trösztöt létesített a dán szigetek bányászati kihasználására. Így központi irányítás alá kerül a dán acél termelése és eladása.

SPORT

Négy temesvári csapat a B-ligában

A szövetség összeállította a B-liga bajnokság csoportjait. Az első csoportban négy temesvári csapat szerepel, köztük a Rapid is. Az első csoport összeállítását a következők: CAMT, Electrica, Chinezul, Rapid, a resicai RMTE, a turnuseverini CFR, az aradi Crisana CFR és a lugosi Vulturii. A Rapid sportegylet vezetőségéhez érkezett bucsurei értesítés szerint, most vasárnap már megkezdődnek a B-liga bajnokság küzdelmei és az első mérkőzés Temesvárott a Rapid-Chinezul meccs lesz.

Az amerikai tenisz verseny eredményei

Newyorkból jelentik: A Forrest Chills tenisz-pályán tartott teniszverseny eredményei a következők: Férfi-egyes: Riggs-Schroeder 6:2, 2:6, 6:3, 6:4. Hunt-Covacu 6:4, 6:4, 6:4.

Női-egyes: Hardtwuck (A)-Betz (STU) 5:7, 6:1, 6:2.

Férfi-páros: Krammer-Schroeder és Prusalski-Mullod 6:4, 8:6, 9:7.

Női-páros: Marble-Palfrei és Van Rynim-Doroth Bundy között 6:4, 6:3.

A nemzetközi versenyt nagy érdeklődés előzte meg. Az izgalmas és szép játékokat nagyszámú és előkelő közönség nézte végig.

A nemzeti bajnokság góllövő listája. A nemzeti bajnokság első fordulója után Zsuzsik UDR vezet a nemzeti bajnokság góllövőlistáján, akit az FC Braila elleni mérkőzésen egymaga négy gólt rugott. Három gólos: Auer. Két gólosok: Bogdan, Marksteiner, Thierjung, Beraru, Bindea, Humis. Egy gólosok: Lupas, Sipoș, Gica Popescu, Micu, Ivanescu, Batrin, Munteanu, Cricitciu, Kovács II., Dura, Cucula, Carjan, Fagarasanu, Carolog.

TRÓNUSDÖNTŐ BALETTCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye. Irta: KUN-BÁN ANDRIS

78 — Megvallom önnek az igazságot, grófnő. Elmondtam a szüleinek hogy a menyasszonnyal szakítottam és hogy önt feleségül szándékozom venni. Az anyám sírt, az apám szitkozódott és midkétlen kijelentették, hogy erre a frigyre sohasem adnák áldásukat. Kértek, könyörgöttek, hogy mondják le a szándékomról. Mikor kijelentettem, hogy ehatározásomtól nem térítenek el, akkor azt mondták, hogy válasszak köztük és ön között, grófnő.

— És ön kit választott?

— Önt választottam, grófnő. Elhagytam a szülői házat és azóta sem voltam ott.

Nussbaum hadnagy térdre vetette magát előttem és úgy könyörgött, hogy hallgassam meg.

— Legyen a feleségem, Lola, meglátja a legboldogabb asszonyá teszem a világon. A kezeimen fogom hordani és minden kívánságát a szemébeől olvasom ki.

Fejét térdemre hajtotta, majd meg — amikor hallgattam, — rá nézett és a szemében könnyek jelentek meg. Megindított ennyi szerelm és gyengédem megismertem a haját. Ez egyszerre föl szűrte a könnyeit és szemében vidám sugarak kacsagtak.

Ennyi odaadást és rajongást meg akartam jutalmazni. Nem úgy gondoltam a jutalmat természetesen, hogy a felesége leszek, hanem hogy lehajlok hozzá és megcsókolom. Hordja aztán a szívében ennek a csóknak az emlékét, amíg él, vagy amíg kibékül elhagyott menyasszonyával, avagy talán esetleg egyszer majd találkozik egy másik leánnyal, akinek a kedvéért engem körülrajongó szerelme elmosódik és Gretchenjét — mert, gondolom, így fogják hívni — feleségül veszi.

Mielőtt azonban elhatározásomat véghezvihet-

tem volna, egyszerre kinyílt a szalón ajtaja és belépett Lajos király.

Villámgyorsan cikázott az agyamon keresztül, hogy mit cselekedjek, nehogy öfelsége félremagyarázza a helyzetet.

Felugrottam és tettetett felháborodással szóltam Nussbaum hadnagyhoz:

— Hadnagy úr, kérem hagyjon fel hiábavaló szerelmi osromaival és vegye tudomásul egyszersmindenkorra, hogy nem leszek a felesége, mert a szívem másé.

Mire szavaimat bevégeztem, a hadnagy is talpra szökött és mereven, katonás állásban állott a király előtt.

Lajos király elnézően mosolygott és megszólalt: — Hadnagy úr, a szerelmet nem lehet erőltetni. Hallhassa, hogy a grófnő mit választott önnek és magam is kérem tartsa magát ahhoz és ne zaklassa többé a grófnőt, aki ettől eltekintve bizonyára továbbra is szívesen látja házában.

Aztán komolyságot erőltetve magára, még ezt mondta Nussbaum hadnagnak:

— Most pedig elbocsátom önt, hadnagy úr!

Nussbaum erre a kijelentésre valósággal megremült és remegve kérdezte:

— Hogyan, felséged elbocsát engem a hadsereg kötelékéből?

Nevetve válaszolt a király:

— Kedves hadnagyon, csak a grófnő szalónjából bocsátom el most, nem pedig a hadseregből, a melynek továbbra is szíksége van derék hadnagykora. Nem haragszom önt, meg csak nem is neheztelek, mert az nem bűn, ha valaki szerelmes és ezerszeresen nem bűn beleszeretni a világ legszebb asszonyába, Landsfeld grófnőbe.

A király azután barátságosan búcsút intett a hadnagnak, aki összeütötte bokáját, feszesen tisztelgett, majd mélyen meghajolt előttem és távozott.

Ketten maradtunk öfelségével.

Odasimultam szorosan melléje.

A fölébe duruzoltam:

— Remélem, felséged nem hajlandó olyan könnyen lemondani rólam, mint azt Nussbaum hadnagy tette?

A király arca mintha erre kissé elkomorodott volna.

— Nem az a döntő, Lola, — szolt tagoltan —

hogy én lemondok magáról, hanem hogy maga lemondana-e rólam?

Ráborultam a király mellére, karjaimat a nyaka köré fontam, arcomat az arcához nyomtam és úgy suttogtam:

— Sem ezért az egy, sem pedig száz más hadnagyért!

Az uralkodó láthatólag felderült erre a kijelentésemre. Szorosan magához szorított és ott csókolt, ahol ért.

Este vendégeim voltak és közöttük rövid időre megjelent öfelsége is.

Pezsögés közben vidáman mesélte:

— Képzeljék el, hölgyeim és uraim, kedves háziasszonyunk, Landsfeld grófnő, ma kikoszorázott egy reményteljes kérőt. Nussbaum hadnagy házassági ajánlatot tett a grófnőnek, de az nemmel választott.

Az egész társaság hangos hahotára fakadt.

84.

München, 1847. december 1.

Jó, hogy Zsófia hercegnő csak nővére Lajos királynak és nem a felesége. Nem olyan csendes, tüdő, elnéző és szentéletű asszony, mint Terézia királyné, akit — mint nekem nem egyszer beszélték — már ismételen próbált ellenem ingerelni. Terézia királyné azonban mindannyiszor úgy tett, mintha nem is hallaná a hozzája intézett szavakat és mindig másról beszélt. Áldott asszony.

Ha Zsófia volna a királyné, már botrányokat csinált volna és talán még attól sem riadt volna vissza, hogy nyilvánosan sajátkezűleg bántalmazzon.

Tehetetlen ühében mindent elkövet, hogy bosszantson és mérge mindig csak nagyobb lesz, valahányszor tapasztalja, hogy nem tud kihozni a sódromból.

Ma Lajos király egy levelet mutatott és megjegyezte:

— Vilmos porosz király írta:

Gondoltam, hogy politikáról levelez egymással a két uralkodó és azért a kijelentés hidegen hagyott. De a király újból megszólalt:

— Pedig kíváncsi lehetne erre a levélre, Lola, mert magáról van benne szó.

((Folytatjuk))

Rádió

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 12.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális hírek. 13.15: Zene. 14: Rádió híradó. 20: Időjelzés, zeneszámok. Rádió Románia és Bucuresti. 20.40: Hírek. 21: Zeneszámok. 22: Hírek, sport. 22.20: Hírek német, olasz francia és angol nyelven.

Budapest I. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Tánczene. 15.30: Hírek. 17.15: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.45: Hírek. 18.15: Katonazene. 19.20: Csorba Dezső cigányzenekara. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Előadás. 20.50: Szalónzene. 21.50: Erdély ügye. 22.40: Hírek magyar szlovák és rutén nyelven. 23.10: Pertis Pali cigányzenekara. 24: Hírek német, olasz, francia angol és esperanto nyelven. 0.25: Táncclemezek. 1.05: Hírek.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 13.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális hírek. 13.15: Zene. 14: Hírek. 20: Időjelzés. Zene. Rádió Románia, Rádió Bucuresti. 20.40: Hírek. 21: Zene. 22: Rádió híradó, sport. 22.20: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven.

Budapest I. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Melles Béle zenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Szimfonikus zenekar. 18.45: Előadás. 11.15: Szalónzene. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Hegedű hangverseny. 20.50 Sporteredmények. 21: Hangjáték. 22.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Tánczene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 14.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális hírek. 13.15: Zene. 14: Hírek. 20: Időjelzés. Zene. Rádió Románia, Rádió Bucuresti. 20.40: Hírek. 21: Zene. 22: Rádió híradó, sport. 22.20: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven.

Budapest I. 13.10: Weidinger Ede szalónzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Lemezek. 15.30: Hírek. 17.10: Ifjúsági előadás. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 19.30: Szalónzene. 20.50: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Előadás. 20.40: Hang-játék. 21.40: Akkordeon számok. 22: Előadás. 22.20: Hanglemezek. 22.40: Hírek magyar, szlovák és rutén nyelven. 23.10: Pertis Pali és cigányzenekara. 24: Hírek német olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Táncclemezek. 1.05: Hírek.

Mozi

MOZIK MŰSORA:

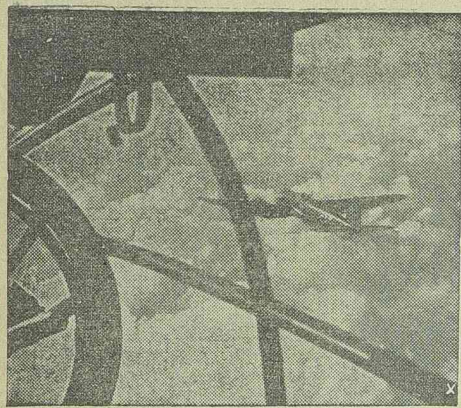
Cütörtök, szeptember 12.

APOLLÓ: Ördög és fruska (angol film).
CAPITOL: A zöld császár (német film).
CORSO: Sally, Irene és Mary (angol film).
SCALA: Sherlock Holmes utolsó kalandja (angol film).

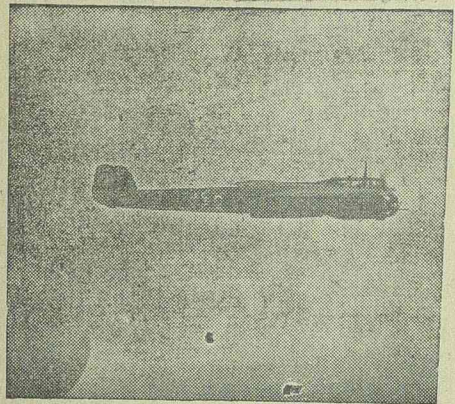
GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATAI

Csütörtökön, szeptember 12-én a következő gyógyszerterek tartanak éjszakai szolgálatot:

- Belvárosban az Uniri téren levő Weisz gyógyszerter.**
- Gyárvárosban a Traian téren levő Kigyó gyógyszerter.**
- Erdéshelyvárosban a Miron Costin uca sarkán levő Merkle gyógyszerter.**
- Jérséfvárosban a Bratianu uccában levő Diana gyógyszerter.**
- Mehakban a Corvin gyógyszerter és Újkisbón Panajoth Ernő gyógyszertera állandó éjszakai szolgálatot tartanak.**

Egy német repülőgép fedélzetén készült ez a kép. A német repülőgép a felhők felett indult az Anglia elleni támadásra

A Do 215 repülőgép is résztvett az Anglia elleni támadásban

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVÉLJEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. **ALLASKERESÉS** rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz lei. **Vastag betűvel** szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 lei, minden további szó egy leu. **Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 lei, minden további szó kettő lei.** Apróhirdetéseket felvesz: **I. kerületben:** Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3 telefon: 28-10. **II. kerületben:** Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. **III. kerületben:** Flauder trafik, Piata Lahovari. **IV. kerületben:** March trafik, Piata Küttl. — Nogrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik, Bulevardul Regela Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

ALLAST KERES

Sofőr, autó-mechanikus, fővárosi karnettel, bármilyen állást vállal. Cím a kiadóban. 1603

ALKALMAZÁS

Lakatost szerszám-gépgyártáshoz csakis precíz embert, praxissal felveszünk. Friedrich gépgyár. 1600

Mindenest 2 személyhez azonnalra keresek. Csakis szorgalmas, megbízható jelentkezhet. Havi fizetés 1500 lei. IV., Str. Bratianu 39. portánál. 1621

Tanuló és varróleányokat felveszek. II., Str. Stefan cel Mare. 55. Friedlein. 1623

LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATÚ szobát keresek I., vagy IV. kerületben. Címek Favorit Boynak leadandók. 1619

Kiadó azonnalra 3 szobás lakás, melékényhelyiségekkel. IV., Str. Ion Ghica 1. 1568

Kisebb úricsaládnak ajánlok 2 szobás II. emeleti teljes komfortos, ritka jó beosztású napkeleti és napnyugati fekvésű tip-top lakást, havi 2300 lei összházbérrel, új Friedrich-házban októberre, esetleg előbbre is. IV. Duca ucca sarok Str. Muresianu 10. 1603

Délikékvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I. Bulevardul I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 1185

Modern 4 szobás villalokak központi fűtéssel, melegvízszolgáltatással 1940 november 1-re kiadó. I. Bulev. Diaconovici Loga 18. a házfelügyelőnél. 1546

Református bérházban 3-4 szobás lakások azonnal, 2 szobás lakás pedig október 1-re kiadó. III., Str. Timotei Cipariu 1. 1592

ADÁS-VÉTEL

Két vaskályha jó állapotban eladó. II. Str. Noua 10. 1606

Hálószoba bútort, sárga leányszoba, párnák, dunyhák, edények, előszobafal, paplan, képek, nappel, ágyszerítő, függöny eladók. 3 szobás lakás azonnal kiadó. I., Bulev. Regina Maria 11. III. em. 22. 1614

Üzletihelyiség azonnal kiadó. II. Str. Dacilor 10. (Dr. Kovács patikánál). Telefon: 38-48. Nagy szállaggyár. 1453

Nagyobb bérházat 7-9 százalék jövedelemmel megvételre keresek. Címeket „Kézpénz” jellegére a kiadóba kérek. 1324

2 drb. vashordó körülbelül 250 liter irtartalommal eladó. Ing. Schedivetz, Timisoara IV., Str. Bratianu 39. 1478

Világmárkás Bösendorfer keresztthüros, rövid, fekete, zongora, úgyszintén Hofmann gyártmányú keresztthüros, új pianó, repetíciós szerkezettel sürgösen eladó. I. Str. Turin 6. I. em. Telefon: 38-13. 1599

Házhelyek eladók Str. Mures, Iris és Hebe uccákban. Érdeklődni Bogdan Antal dr. ügyvédi irodájában. I., Str. Palanca 2. 1410

Bútorraktáramat csökkentem! Kész bútoraimat nagy árrészállítással árusítom. Bútorvásárlás előtt okvetlen keresse fel vételkötelezettség nélkül üzletemet. UNGOR I., Strada Merczy 7.

Keresek megvételre egy jó kerékpárt és gyermekkoscsit. Milos, Freidorf 11 ucca 7 szám. 1622

KÜLÖNFÉLE

Kosztos diákleányokat felveszek, zongora és fűrdőszobahasználattal. III., Str. Badescu 11. Serban. 1571

Két iskolás fiút, 13-14 éveset, teljes ellátásra veszek. Minden iskolához közel. Khes I., Str. Braniste 1. I. em. 2303

Kétszobás irodahelyiség kiadó. I., Str. General Doda 3. a Dicasterialis épülettel szemben. 2310

Temesvártól tíz percre levő (Comuna I. G. Duca) 3 szobás és 2 konyhás házamat elcserélném 1 szoba-konyhás házzal Kolozsvár, Nagyvárad környékén, vagy más vasútállomás mellett, levő magyarországi községben. Cím: a kiadóhivatalban. 1601

Korcsma lakással október 1-re kiadó. IV. Str. Gării 13. Bővebbet Veljano-vits IV. Str. Preyer 6. 1618

DÉLI HIRLAP automata telefonszáma: 28-10.